

**Державний торговельно-економічний
університет**

Міжвузівський науково-методичний семінар

**«Використання дистанційних освітніх
технологій
у викладанні іноземних мов»**

Тези доповідей

15 лютого 2022 р.

Київ 2022

**Розповсюдження і тиражування без офіційного дозволу ДТЕУ
заборонено**

УДК 34.018.43:004]:81'243

«Використання дистанційних освітніх технологій у викладанні іноземних мов». – Київ: Держ. торг.-екон. ун-т, 2022. – 98 с.

Автори тез, представлених у збірнику доповідей міжвузівського науково-методичного семінару «Використання дистанційних освітніх технологій у викладанні іноземних мов», розглянули роль, ефективність, переваги та недоліки цифрових технологій в умовах дистанційного навчання. Основна увага приділена сучасним напрямам вищої освіти, формуванням мотивації у здобувачів вищої освіти та оптимізації їх самостійної роботи.

УДК 34.018.43:004]:81'243

Редакційна колегія: А. Г. Латигіна, зав. каф. іноземної філології та перекладу, доц.; К. В. Богатирьова, доц.

Відповідальний за випуск: К. В. Богатирьова, доц.

Тези друкуються в авторській редакції

© Державний торговельно-економічний
університет, 2022

Електронне видання

Міжвузівський науково-методичний семінар

**«Використання дистанційних освітніх
технологій
у викладанні іноземних мов»**

Тези доповідей

(Київ, 15 лютого 2022 р.)

Видавець і виготовлювач
© Державний
торговельно-економічний університет
Україна, 02156, м. Київ, вул. Кіото, 19
Довідка університету: (044) 513-33-48
e-mail: knute@knute.edu.ua

Байдацька С. С., Боровик К. Ю., Вінйчук О. М.,
Особливості формування позитивної мотивації студентів до вивчення
польської мови в умовах дистанційної освіти.....7

Березова Л. С.
Роль ігрових технологій навчання у викладанні іноземних мов в
умовах дистанційної освіти в процесі професійної підготовки
майбутніх фахівців10

Бєлова В. В.
Використання інформаційно-комунікаційних технологій у
навчальному процесі з во в умовах пандемії.....12

Буленок С. М., Коваленко Л. В.
Використання дистанційних технологій у процесі навчання
граматиці іноземної мови студентів немовного ВНЗ15

Висотченко С. В.
Викладання іноземних мов в умовах дистанційного навчання 17

Власенко Л. В., Тригуб І. П.
Переваги та недоліки дистанційного навчання 19

Ворначев А. О.
Blended learning як інноваційний підхід дистанційного навчання
іноземної мови22

Гайдукова А. В.
Using Audio and Visual Materials in Teaching and Learning25

Галаган В. Я.
Використання дистанційних освітніх технологій у викладанні
іноземних мов.....28

Гарбуза Т. В.
Ефективність дистанційного навчання іноземних мов.....30

Гребінник Л. В.
Оптимізація самостійної роботи студентів з дисципліни «Друга
іноземна мова (німецька)» в умовах дистанційного навчання.....33

Дубініна О. В.
Використання методу проєктів в умовах дистанційного викладання
іноземних мов36

Зайцева І. В. Використання інформаційно-комунікаційних технологій у викладанні англійської мови в умовах дистанційного навчання ..	39
Зварич І. М. Освітні технології в опануванні іноземною мовою	42
Клименко Т. І. Навчання видам мовленнєвої діяльності на онлайн-заняттях з іноземної мови.....	45
Кохан О. М. Онлайн ресурси у викладанні іноземної мови в умовах дистанційного навчання	47
Kushmar L. V., Kolot L. A. Trends Shaping Higher Education 2022	50
Латигіна А. Г., Латигіна Н. А. Комп'ютерні комунікації у викладанні іноземних мов	53
Малиновська І. А. Організація навчального процесу з використанням дистанційних освітніх технологій.....	57
Мамченко С. П. Створення віртуального простору для викладання іноземної мови за професійним спрямуванням.....	60
Михайлова Н. О. Методи та форми дистанційного навчання іноземної мови за умов пандемії	63
Мірочник В. В. Дистанційна освіта у період пандемії	66
Nikitenko Olga, Malyk Yuliana Role of Multimedia Technologies in Students' Independent Work in Conditions of Distance Learning	68
Пасик-Косарева Н. О. The Use of Distance Learning Technologies in Teaching Foreign Languages	71

Рудешко Є. В. Проблеми дистанційного викладання іноземних мов в сучасних умовах	73
Савчук Т. Л. Дистанційне навчання	76
Сошко О. Г. Використання блог-технології для формування комунікативної компетенції студента.....	78
Староста Г. А. The Specific Features of Distance Learning	81
Строкань Н. О. Реалізація принципів інтерактивності та студентоцентризму на онлайн-заняттях з іноземної мови.....	84
Харитонов Д. Д. Переваги використання telegram каналу при вивченні англійської мови в освітньому процесі вищого навчального закладу	86
Khmil O. O. Assessing the Role of Mobile Technologies and Distance Learning in Higher Education	89
Цимбал С. В. Використання сучасних технологій у вивченні іноземних мов	91
Svitlana V. Tsymbal Using the Computer and Internet Resources during Distance Learning.	93
Ширмова Т. Є. Викладання англійської мови в умовах дистанційної освіти	95

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ПОЗИТИВНОЇ МОТИВАЦІЇ СТУДЕНТІВ ДО ВИВЧЕННЯ ПОЛЬСЬКОЇ МОВИ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ

Байдацька С. С., канд. філол. н., старший викладач кафедри іноземної філології та перекладу, Державний торговельно-економічний університет,

Боровик К. Ю., старший викладач кафедри іноземної філології та перекладу, Державний торговельно-економічний університет,

Вінйчук О. М., канд. філол. н., старший викладач кафедри східноєвропейських мов, НА СБ України

Дистанційне навчання стало невід'ємною складовою сучасних освітніх реалій. Новітні технології дозволяють отримувати знання на відстані незалежно від місцеперебування учасників освітнього процесу. Дистанційна освіта має як плюси, так і недоліки, одним з яких є послаблення мотивації студентів. Проблема мотивації в дидактичному вимірі стала предметом наукових досліджень таких учених як Божович Л. І., Гарднер Р., Латишев Л. К., Леонтьєв О. М., Маркова А. К., Рубінштейн С. Л., Сухомлинський В. О., Якобсон П. М.

Мотиваційна проблематика у сучасній дидактиці, зокрема складність підтримки постійного інтересу студентів у навчальній діяльності, динамічний розвиток технологій, формування викладачем позитивної реакції на виклики навчального процесу є предметом численних наукових дискусій.

Розуміння сутності наукового явища, що стало предметом нашої наукової розвідки найкраще ілюструє дефініція Латишева Л.К., який визначає, що «мотивація у вивченні іноземних мов за своєю природою являє собою сукупність дій, які застосовує викладач, з метою ініціювання, зацікавлення, активізації навчальних груп для досягнення ефективності у навчанні» [1:4].

Вивчення іноземних мов у вищих навчальних закладах України є пріоритетним завданням формування конкурентоспроможного фахівця на сучасному ринку праці. Тому більшість ВНЗ пропонує студентам різних спеціальностей вивчення кількох іноземних мов, серед них і польської. Основоположними факторами, що сприяють підвищенню мотивації студентів до вивчення польської мови, на нашу думку, є:

- спорідненість польської української мов;
- польська мова – офіційна мова Євросоюзу;

- фаховий інтерес та кар'єрні перспективи, які відкриває знання цієї європейської мови;
- реалізація набутих мовленнєвих компетентностей на практиці: міжнародні конференції, програми обміну, стажування та інші проєкти з польськими партнерами;
- прозора і чітка система оцінювання здобутих знань;
- цікаві сучасні лінгводидактичні матеріали;
- розмаїття тем, залучення широкого лінгвокультурного та історичного контексту;
- використання викладачем новітніх методів і засобів вивчення польської мови;
- залучення викладачем різних видів роботи на занятті: діалоги, ігри, дискусії, презентації;
- використання сучасних інтерактивних засобів, аудіофайлів та відеоматеріалів, бібліотек подкастів, що динамізують процес вивчення мови;
- встановлення приязної атмосфери у спілкуванні між викладачем і студентами на заняттях;
- високий науково-методичний рівень викладача, що забезпечує високу якість навчального процесу;
- врахування індивідуальних особливостей студентів, фахового спрямування та рівня мовної підготовки групи, що вивчає польську мову.

Крім вищезазначених чинників, суттєве значення має те, що в процесі дистанційного вивчення польської мови студент може перебувати в зручних для себе умовах, що дає можливість створити зручний графік, який сприятиме більшому зацікавленню предметом. Додатковою мотивацією є можливість вибору місця і індивідуального планування, що допомагає заощадити власний час. Не менш важливий фактор, який додає мотивації – це заощадження коштів, які не треба витратити на дорогу до університету. Важливим є також можливість обирати саме ті курси й навчальні заходи, які цікавлять студента. Позитивно впливає на формування мотивації у студентів індивідуальний контакт з викладачем, можливість отримати швидко відповідь на свої питання [5].

Викладач, в свою чергу, повинен розуміти, що на початку курсу студент має високий рівень мотивації, однак з часом його зацікавлення предметом стає слабшим, і від діяльності викладача, обраних ним навчальних стратегій, залежить подальший інтерес до навчальної дисципліни. Крім дидактичних аспектів, викладачеві варто звернути увагу на психологічно-соціальні характеристики, такі як

стать студента, місце його проживання, рівень освіти, рівень професійних знань, а також на вплив оточуючого середовища, зокрема на ситуацію на ринку праці, модул суспільстві на певний напрямок навчання [4, 7]. Важливо пам'ятати, що на інтерес студентів до вивчення дисципліни, впливає відповідність проблематики курсу науковим інтересам та професійним потребам, ситуації на ринку праці, особистим зацікавленням студента [3]. В умовах дистанційної освіти викладач повинен демонструвати найкращі якості: високий рівень професіоналізму, активність, гнучкість мислення, толерантність і водночас принциповість. Роль викладача в умовах дистанційного навчання передусім полягає у встановленні приязної атмосфери між викладачем і студентами, створенні комфортного навчального середовища та виборі дієвого лінгводидактичного інструментарію для підтримки зацікавленості студентів вивченням польської мови.

Отже, використання викладачем на заняттях новітніх технологій, сучасних навчальних матеріалів, новітніх лінгводидактичних методів і засобів, формування пізнавального інтересу студентів сприяють зростанню мотивації та ефективному й успішному вивченню польської мови.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Латишев Л. К. Теорія, практика та методика викладання / Л. К. Латишев. – М.: ІЦ «Академія», 2003. – 192 с.
2. Kruszewski K. (red.) 1991, *Sztuka nauczania. 1: Czynności nauczyciela*, Warszawa, PWN
3. Kupisiewicz C. 2000, *Dydaktyka ogólna*, Warszawa: Oficyna Wyd. Gaf Punkt
4. Kwiatkowska D., Kwiatkowski P. P. 2010, *An Ideal Online Teacher as Described by Virtual Students. Research Report*. W: A. Błachnio, A. Przepiórka, T. Rowiński (eds.), *Internet in Psychological Research*, Warszawa: Wyd. UKSW
5. Sawiński J.P. 2014, *Sposoby aktywizowania uczniów w szkole XXI wieku. Pytania, refleksje, dobre rady. Poradnik nauczyciela*, Warszawa: Difin
6. Solarczyk-Ambrozik E. (red.) 2013, *Całozyciowe uczenie jako wyzwanie dla teorii i praktyki edukacyjnej*, Poznań: Wyd. Naukowe UAM
7. Wolski K., Mykowska A. 2010, *Badanie na temat motywacji w szkoleniach e-learningowych. Raport*. [Referat wygłoszony na Online Educa – 16th International Conference on Technology Supported Learning and Training, Berlin, 1-3 XII 2010]

РОЛЬ ІГРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ У ВИКЛАДАННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ В ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ

Березова Л. С., кандидат педагогічних наук, викладач кафедри іноземної філології та перекладу, Державний торговельно-економічний університет

Відомо, що зростання ролі електронних засобів комунікацій і інструментів для підготовки майбутніх фахівців у вищих закладах освіти, необхідність уміти працювати в команді й володіти навичками соціальної взаємодії змушують переглянути вітчизняні освітні моделі й впровадити електронні вдосконалення й навчання в співробітництві не в якості засобів, а як мету в процесі підготовки фахівців у ЗВО України [2, с. 285]. Зміщення практики навчання студентів до більш візуалізованої культури, вимушений перехід до дистанційного навчання повинні неминуче призвести до наповнення існуючої методики викладання більшою кількістю візуальних засобів, таких як відеоконференції, презентації, потокове відеовіщання, використання он-лайн тренажерів тощо. Також можна очікувати широкого застосування відповідних ігрових видів діяльності й методів імітації, які привнесуть нововведення в професійну робочу обстановку на заняттях з іноземної мови в процесі підготовки майбутніх фахівців.

В рамках часткового переходу до дистанційної освіти викладач іноземної мови має змогу широко використовувати інформаційно-комунікативні, інтерактивні технології, зокрема, й ігрові методи навчання, на підтримку своєї навчальної дисципліни з метою закріплення й поглиблення знань, які були придбані під час лекцій, семінарів, практичних занять. Відомо, що сьогодні Інтернет насичений різноманітними навчальними сервісами, платформами та порталами (наприклад, Kahoot, Genial.ly, H5P, Duolingo, Edmodo), які можуть допомогти викладачу запустити механізми гейміфікації під час дистанційного навчання, подолавши його очевидні недоліки у вигляді можливого зниження мотивації студентів до навчання, неможливості чітко зрозуміти власний прогрес та результати своєї діяльності тощо.

У вищій школі імітаційно-ігровий підхід на заняттях з іноземної мови надає навчально-пізнавальній діяльності студентів імпульс до творчості, розбудовує придбаний досвід, забезпечує зосередженість,

активізацію навчальних дій. У ході реалізації гри завжди відбувається взаємодія сторін, які приймають у ній участь. [1, с. 33-34]. Грати – це значить конкурувати, вступати в контакт із іншими, адже відомо, що в умовах дистанційного навчання студенти часто перебувають під впливом відволікаючих факторів. Ці контакти реалізуються через діалог між учасниками гри, створюють умови для професійного й творчого самовираження. Використання імітаційних типів гри в навчальному процесі стимулює розумову діяльність студентів, впливає на творче засвоєння предметних знань, умінь і навичок, сприяє розвитку організаторських здібностей. Крім того, ігрові технології підтримують високий рівень активності, особливо в умовах дистанційного навчання, який підсилюється почуттями, які виникають у результаті прояву інтелектуальних й професійних якостей студентів.

Використання ігрових технологій в процесі викладання іноземних мов як методу в процесі підготовки майбутніх фахівців в умовах дистанційного навчання також сприятиме формуванню таких важливих у їх майбутній професійній діяльності навичок і вмінь, як спілкування на формальній і неформальній основах й ефективна взаємодія на рівних; прояв якостей лідера; орієнтація в конфліктних ситуаціях і правильне їх розв’язання; одержання й обробка необхідної інформації, оцінки, порівняння й засвоєння її; ухвалення рішення в нестандартних ситуаціях; раціональний розподіл часу й обов’язків, креативне прийняття організаційних рішень; практичне оцінювання наслідків своїх рішень [3, с. 5].

Таким чином, ігрові технології в процесі підготовки майбутніх фахівців формують їх професійно важливі вміння й навички, активізують творчі здібності студентів. При цьому важливою залишається керівна роль викладача, який уміє оцінити пізнавальний інтерес, навчальні можливості й готовність студентів і, відповідно, розподілити ролі й сформулювати завдання для них.

Дистанційне навчання дозволяє викладачу як виступати у новій ролі куратора, так і зберегти очне спілкування зі студентами під час проведення занять дистанційно у синхронному режимі. У цьому випадку студенти, які віддають перевагу способу пізнання, що передбачає очний контакт із викладачами, і які добре засвоюють матеріал в аудиторні години, краще сприймають аудіовізуальні засоби представлення матеріалу, кінестетичні й метакогнітивні освітні методи, нічого не втрачають, а тільки навпаки, швидше адаптуються

ще й до заочного спілкування. Основне завдання викладача полягає в тому, щоб підібрати оптимальні варіанти й моделі, он-лайн сервіси та портали імітаційно-ігрової взаємодії в процесі підготовки майбутніх фахівців.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Кондрашова Л. В. Процесс обучения в высшей школе. Кривой Рог: Кривор. гос. пед. ун-т. 2001. С. 33-34.
2. Туркот Т. І. Педагогіка вищої школи: навч. посібник. К.: Кондор. 2011. 628 с.
3. Шелестова Л. С. Інтерактивні технології: за і проти. Шкільний світ. 2003. № 12. С. 3-9.

ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ ЗВО В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ

Белова В. В., кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри сучасних європейських мов, Державний торговельно-економічний університет

Освіта завжди тримає виклики, які є випробуванням як для викладачів, так і студентів. Коронавірусна пандемія, яка охопила майже всі країни світу у XXI ст., вимагає від усіх учасників освітнього процесу модифікацій, постійного самовдосконалення, здатності до інновацій, вибору найбільш оптимальних форм, методів, засобів тощо. Розуміння важливості інформаційно-комунікаційних технологій у період пандемії, коли всі заняття відбуваються виняткового дистанційно, є вкрай необхідним для педагогів під час підготовки до проведення занять, а врахування як позитивних, так і негативних рис дистанційної освіти, складовою якої є інформаційно-комунікаційні технології, допоможе вдосконалити системний підхід до онлайн-освіти в Україні.

Переведення діяльності закладів загальної середньої освіти та закладів вищої освіти у формат онлайн-навчання у 2020 році познайомив більшість педагогів із новим виміром: дистанційна освіта. В умовах карантину попит на онлайн-освіту зріс у декілька разів. Проте разом із цим виявилися й великі прогалини, які існують у сучасних закладах освіти як загальної середньої освіти, так і закладах вищої освіти. Більшість викладачів закладів освіти України на собі

відчули необхідність навчання впродовж життя, аби уможливити процес навчання й спілкування зі студентами через інтернет-ресурси, педагоги масово проходили курси на різних платформах, зокрема Prometheus, EdEra та ін.

У зв'язку з цим використання ІКТ у навчальному процесі ЗВО видається важливим, оскільки: «Використання ІКТ у навчальному процесі... дозволяє внести кардинально нове у звичайні форми роботи викладача, сприяє цікавому й повнішому, всебічному розкриттю, зрозумілішому поданню навіть дуже складного навчального матеріалу і тим самим забезпечує значне скорочення навчального часу для успішного засвоєння теми» [4, с. 34]. Як бачимо, основною властивістю інформаційно-комунікаційних технологій є скорочення навчального часу, відповідно, зменшення періоду проведеного учасниками навчального процесу біля моніторів та різних гаджетів, адже: «ІКТ є потужним інструментом, який дозволяє прискорити різноманітні процеси в навчанні, економіці, житті тощо» [3 с. 34]. Ще одним важливим моментом щодо використання інформаційно-комунікаційних технологій, який має велике значення в навчальному процесі є: позитивна психологічна атмосфера, підтримка й поліпшення психічного здоров'я студентів, формування навичок самостійної роботи, лідерства, створення ситуації успіху. На думку Т. Воронцової «...розвиток інформаційної культури під час викладання філологічних дисциплін можливий за умови поєднання педагогічної майстерності, педагогічних програмних засобів (ППЗ) та відповідного інформаційного середовища» [2, с. 172]. Сказане вище стосується не лише фахівців-філологів, а й педагогів інших галузей знань. На сьогодні в Інтернеті є безліч інформаційно-комунікаційних технологій, які є допомогою для педагога в підготовці до того чи іншого виду діяльності, занять і т.д. відповідно до теми й мети уроку. Найчастіше під час подання матеріалу викладачі застосовують найпоширеніший спосіб представлення інформації – презентацію, бо, як відомо, це значно заощаджує час. Наразі існує безліч програм для створення презентацій, зокрема: Prezi, Canva, Crello, Keynote, Piktochart, Slides, Seidat, OfficeSway, HaikuDeck [6].

Зараз існує багато програм, які автоматизують складання кросвордів. Наприклад, CROSSWORD & WORD GAMES. Значно скоротить час, проведений за ноутбуком опитування за допомогою тестових завдань, які допоможуть скласти відповідні програми, зокрема MyTest, яка складається з трьох модулів:

1. MyTestEditor Редактор тестів – дозволяє створювати й редагувати завдання, які складаються з питання та варіантів відповідей, правильного варіанту і необхідних ілюстрацій.

2. MyTestStudent.exe – модуль тестування, у якому студенти проходять тестування. Програма проста у використанні і має зручний інтерфейс. Але, не дивлячись на її простоту, дозволяє ефективно організувати тестування, збереження і відправку результатів викладачу.

3. MyTestServer.exe журнал (сервер) – модуль програми MyTest, що дозволяє централізовано приймати і обробляти результати тестування, роздавати тести за допомогою комп'ютерної мережі. Для відправки та отримання результатів, відправки файлів із тестами використовується протокол Інтернету TCP/IP» [5].

Підсумовуючи, доцільно навести слушну думку колективу науковців (О. Алексєєва, Л. Бутенко, І. Курліщук, В. Швирка), що «реалізація завдань освітніх трендів майбутнього неможлива без використання засобів ІКТ у навчанні» [1].

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Алексєєва, О. Р., Бутенко, Л. Л., Курліщук, І. І., Швирка, В. М. (2020). Використання інформаційно-комунікаційних технологій у процесі викладання курсу за вибором «Трендспоттинг та професійне майбутнє сучасного фахівця». Режим доступу: <https://www.researchgate.net/publication>).

2. Воронцова, Т. Ю. (2014). Використання нових інформаційних технологій в процесі вивчення іноземної мови. Режим доступу: <http://eprints.zu.edu.ua/11105/1/33.pdf>).

3. Карабін, О. Й. (2011). Роль інформаційних технологій у підготовці майбутніх учителів гуманітарних дисциплін. Вісник Національної академії Державної прикордонної служби України. Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/old_jrn/ejournals/Vnadps/2011_4/11koiugd.pdf.

Кивлюк, О. (2004). Використання інформаційно-комунікаційних технологій в системі навчальних дисциплін початкової школи. Початкова школа, 4, 34-35 (Kyvliuk, O. (2004).

5. Комп'ютерні програми для створення тестів (2018) Режим доступу: <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/23580>).

6. Лимонова, Н. (2020). Яким чином пандемія вплинула на онлайн-навчання: цифри та статистики. Режим доступу: <https://osvitanova.com.ua/>).

ВИКОРИСТАННЯ ДИСТАНЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ ГРАМАТИКИ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ СТУДЕНТІВ НЕМОВНОГО ВНЗ

Буленок С. М., старший викладач кафедри іноземної філології та перекладу, Державний торговельно-економічний університет

Коваленко Л. В., старший викладач кафедри іноземної філології та перекладу, Державний торговельно-економічний університет

З кожним роком зростають вимоги до рівня іншомовної підготовки спеціалістів – випускників нелінгвістичних ВНЗ. На додачу існує проблема браку часу для навчання, особливості програм та робочих програм бакалаврату та магістратури, і, в той же час, великого об'єму знань та навичок, які потрібно опанувати і засвоїти студентам, котрі вивчають іноземну мову. У період інформаційних технологій все більше популярною стає дистанційна форма навчання, яка певною мірою дозволяє вирішити існуючу проблему. Дистанційна форма навчання характеризується гнучкістю відносно місця і часу організації навчальної діяльності, дозволяє зробити навчання відкритим і доступним. Крім того, Інтернет є великим середовищем для зберігання даних, що збільшує швидкість передачі та отримання інформації, і таким чином впливає на якість освіти. Саме тому, згідно сучасним стандартам освіти, Київський національний торговельно-економічний університет і кафедра іноземної філології та перекладу зокрема, інтегрують дистанційні технології у навчання з метою підвищення його ефективності.

Дистанційна форма навчання – це освітній процес, який відбувається на відстані, що і є головним фактором, який відрізняє таку форму від традиційної і забезпечує її гнучкість. Вона характеризується відсутністю постійного прямого контакту між учасниками, але при цьому такий формат навчання є інтерактивним, оскільки дозволяє підтримувати регулярну взаємодію між викладачем і студентами, як у письмовій, так і в усній формі, що особливо важливо для навчання студентів іноземній мові.

На сьогоднішній день існують різноманітні курси, які реалізуються повністю у дистанційній формі, а також освітні програми і онлайн платформи, які комбінують різні форми, і в яких онлайн технології виконують допоміжну функцію. Основою змішаного навчання є інтеграція аудиторної роботи і дистанційного навчання, яке реалізується на базі електронного освітнього середовища. Такий вид навчання є найбільш розповсюдженим у процесі викладання іноземних мов. Спілкування між викладачем і студентами на заняттях в аудиторії відіграє важливу роль у розвитку комунікативної компетенції студентів.

А використання комп'ютерних технологій у викладанні іноземної мови доповнює традиційний формат, посилює ефективність навчального процесу, оскільки дозволяє студентам знаходити й використовувати додаткові джерела інформації, слухати аудіо записи, дивитися відео і, виконуючи різноманітні вправи, перевіряти свої знання.

Таким чином, дистанційне навчання є специфічною дидактичною системою, яка вимагає використання особливих методів, прийомів і засобів. Саме через це потрібно правильно використовувати його можливості з метою максимізації результату навчального процесу, щоб мотивувати студентів займатися самостійно без додаткового контролю з боку викладача.

Інтернет-ресурси можуть застосовуватися у процесі викладання різних аспектів іноземної мови, включаючи навчання граматиці. На нашій кафедрі іноземної філології та перекладу застосовується онлайн платформа MyEnglishlab. Використання цієї онлайн платформи у процесі дистанційного навчання спрямовано на формування різних видів компетенцій студентів КНТЕУ, зокрема граматичних компетенцій. Інтеграція аудиторного й дистанційного форматів навчання у ВНЗ є можливою завдяки свідомого ставлення студентів до процесу навчання.

Методика викладання іноземної мови традиційно виділяє три основних етапи роботи з граматичним матеріалом: етап ознайомлення й первинного закріплення, етап тренування та етап використання граматичної структури у мовленнєвій діяльності.

Найчастіше головною проблемою у процесі навчання граматиці іноземної мови є не запам'ятати граматичні факти, а набуті уміння застосовувати їх у процесі комунікації. Саме тому ефективність вивчення іноземної мови дуже залежить від об'єму тренувань і мовленнєвої практики, які допомагають оволодіти граматичною структурою на рецептивному і продуктивному рівнях.

Другий етап роботи з граматичною структурою – тренування граматичного явища, яке вивчається. Це перелік різних вправ, які спрямовані на виконання аналогічних дій, і таким чином, на автоматизацію граматичної навички. Застосування дистанційної платформи сприяє оптимізації аудиторного навантаження, оскільки частина роботи переходить на самостійне виконання. Онлайн платформа MyEnglishLab дозволяє більш раціонально використовувати аудиторний час й присвятити його поясненню граматичного матеріала та, що є найскладнішим, безпосередній мовленнєвій практиці.

Важливим є те, що онлайн платформа MyEnglishLab забезпечує миттєвий зворотній зв'язок під час виконання граматичних вправ,

оскільки студенти одразу бачать свої помилки після здачі завдання, що дозволяє самостійно проаналізувати помилки, таким чином забезпечується не лише контроль виконання завдання викладачем, а й самоконтроль і самоперевірка. Викладач має можливість надати індивідуальну консультацію в разі необхідності.

Онлайн платформа MyEnglishLab надає можливість студенту самостійно обирати час і швидкість, з якою виконувати вправи, відсутність зовнішнього контролю з боку інших учасників навчального процесу.

Отже, застосування дистанційних форм навчання дозволяє вирішити проблему дефіциту учбового часу і ефективності навчання граматиці іноземної мови. Онлайн платформа MyEnglishLab містить різноманітні інструменти, які дозволяють організовувати навчання у гнучкому форматі, зручному та ефективному як для викладача, так і для студента.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Scrivener J. (2018) Learning Teaching: The Essential Guide to English language Teaching. 6th Edition. MacMillan, 2018, 418 p.

ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Висотченко С. В., старший викладач кафедри іноземної філології та перекладу, Державний торговельно-економічний університет

Загальновідомо, що в основі сучасних парадигм освіти закладені науково-теоретичні поняття, що відображають основні риси дійсності. Йдеться про особистісно-орієнтоване навчання, диференціацію та індивідуалізацію навчальної діяльності, формування мотивації навчання, саморозвиток студентів та ін. Саме ці ідеї освіти успішно реалізуються в сучасному інформаційно-освітньому просторі, що сприяє забезпеченню організації навчального процесу за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій як в очному, так і в дистанційному форматі.

Економічні, політичні та соціальні зміни, що відбуваються в нашій країні, зумовлюють необхідність прискорення реформування системи освіти. Завдяки цьому розвивається інноваційна, перспективна форма організації навчального процесу – дистанційне навчання, що

відкриває широкі можливості для надання освітніх послуг.

Іноземна мова як засіб міжкультурної комунікації відіграє важливу роль в сучасних умовах соціально-економічного та політичного розвитку України. Все інтенсивніше застосовуються різноманітні комп'ютерні технології, інтернет-ресурси, цифрові пристрої, технології Веб 2.0, дистанційне навчання в системі освіти. Проте безсистемність використання сучасних інформаційних технологій в навчальному процесі свідчить про проблему педагогічного характеру, яка потребує негайного вирішення.

Згідно з «Концепцією розвитку дистанційної освіти в Україні», що запроваджена постановою МОН України ще у 2000 р. [3], дистанційна освіта розглядається як форма навчання, яка реалізується переважно через технології дистанційного навчання, які в свою чергу поділяються на педагогічні та інформаційні.

У загальному вигляді платформу дистанційного навчання можна визначити та розглянути як програмне забезпечення, що здатне уможливлувати реалізацію вищезазначених технологій, а саме педагогічних та інформаційних технологій дистанційного навчання шляхом автоматизації створення і отримання знань завдяки системі дистанційного навчання, а також шляхом наявності засобів, необхідних для трьох основних користувачів, якими є викладач, студент та адміністратор [2].

Реалізація потенціалу комп'ютерних і телекомунікаційних технологій як однієї зі значущих тенденцій сучасної освітньої системи, призвела до класифікації моделей дистанційного навчання залежно від технологій, домінуючих у навчанні, а також загального підходу до навчання. Йдеться про *консультаційну модель*, що передбачає регулярне відвідування слухачем навчального (консультаційного) центру з метою прослуховування лекцій, семінарів, консультацій з викладачами та оцінювання виконаних різноманітних видів робіт [1] та *асинхронну модель*, яка базується на процесі регулярного обміну навчальними матеріалами, домашніми завданнями і результатами між викладачем і слухачами.

Детальний розгляд особливостей викладання іноземних мов в умовах дистанційного навчання в сучасному інформаційно-освітньому середовищі зазначив той факт, що специфіка зумовлена навчальним предметом «Іноземна мова». Особливість цього предмета полягає в тому, що значущими компонентами змісту навчання іноземної мови є способи діяльності, тобто навчання різним видам мовленнєвої діяльності, а саме говорінню, аудіюванню, читанню та письму.

Мова є носієм інформації, мета навчання іноземної мови полягає у формуванні комунікативних умінь (комунікативної компетентності), а не вивченні певного кола ідей та понять. Винятковими є лінгвістичні поняття і знання про систему мови, необхідні для функціонування мови як засобу спілкування. Отже, слід зазначити, що іноземна мова виступає і як мета, і як засіб навчання.

Спілкування з носіями мови відіграє істотну роль в оволодінні студентами іноземною мовою, таким чином ще одним засобом дистанційного навчання є участь студентів в міжнародних освітніх проєктах, що дозволяє організувати постійне спілкування іноземною мовою з її носіями.

Перед педагогічною наукою постає завдання методичного освоєння існуючих сучасних засобів навчання, дослідження нових технічних засобів, перспективних в навчанні іноземної мови.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Гладир А. І. Системи дистанційного навчання – огляд програмних платформ. URL: http://www.kdu.edu.ua/statti/Tezi/Tezi_2012/43.pdf
2. Дуніна І. М. Платформи дистанційного навчання в університетах Франції. *Науковий вісник Донбасу*. 2011. № 4. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvd_2011_4_7
3. Концепція розвитку дистанційної освіти в Україні. URL: <http://www.osvita.org.ua/distance/pravo/00.html>

ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Власенко Л. В., старший викладач кафедри іноземної філології та перекладу, Державний торговельно-економічний університет

Тригуб І. П., старший викладач кафедри іноземної філології та перекладу, Державний торговельно-економічний університет

Дистанційне навчання – це організація навчального процесу, що базується на принципі самостійного навчання студента, але в той же час це цілеспрямований процес інтерактивної взаємодії викладача і студента. Середовище навчання характеризується тим, що учні в основному, а часто і зовсім, віддалені від викладача в просторі і в часі, в той же час вони мають можливість у будь-який момент підтримувати діалог за допомогою засобів телекомунікацій.

Об'єктивною тенденцією у вищих закладах освіти є скорочення кількості аудиторних годин та збільшення годин, що відводяться на самостійну роботу студентів. Трансформується роль викладача у навчальному процесі: поступово втрачає актуальність функція викладача як основного джерела інформації, він перетворюється на

організатора, консультанта, керівника та експерта самостійної роботи студентів. Усе це потребує пошуку більш ефективних засобів навчання, які б виконували у навчальному процесі такі функції: інформуючу, формуючу, систематизуючу, контролюючу та мотивуючу. Таким вимогам можуть відповідати новітні комп'ютерні засоби навчання, до яких належать електронні посібники, мультимедійні курси, тренінгові програми та ін. [1, с. 131]

Розробка і впровадження електронних посібників у навчальний процес потребує комплексного вирішення таких дидактичних проблем, як розробка теорії та методики дистанційного навчання, технологій дистанційного навчання та ін. Для ефективної навчальної роботи необхідне якісне дидактичне забезпечення – комплекс взаємопов'язаних за дидактичними завданнями освіти та виконання різних видів змістовної навчальної інформації на різних носіях, розроблених з урахуванням вимог педагогіки, психології та інших наук. Електронні підручники є засобом навчання в педагогічній системі дистанційного навчання, що містить елементи, властиві будь-якій дидактичній системі. Незважаючи на те, що саме технічний потенціал сучасних інформаційних технологій допомагає реалізувати одну з головних переваг дистанційної системи – навчання на відстані, створення в навчальному закладі відповідної матеріально-технічної бази не дозволить досягти найвищого ефекту. Головним все ж таки є наявність і розробка навчально-методичного забезпечення самостійної роботи студентів або слухачів курсів.

В основі дистанційного навчання лежать два основні принципи:

- вільний доступ, тобто право кожного починати вчитися і отримати середню або вищу освіту;
- дистанційність навчання, тобто навчання при мінімальному контакті із викладачем при максимальній самостійній роботі.

Будь-яка система має свої переваги і недоліки, перед схожими системами. Цепов'язано з різноманітними факторами, які обумовлюють дану систему. Розглянемо переваги і недоліки дистанційного навчання.

Технологічність – навчання з використанням сучасних програмних і технічних засобів робить електронну освіту більш ефективною. Сьогодні не можна уявити технологічність без розвитку Інтернет мереж, швидкісного доступу в Інтернет, використання мультимедійних технологій, звуку, відео, що робить курси дистанційного навчання повноцінними і цікавими.

На користь подібної основи для різних моделей дистанційного навчання говорять наступні фактори, обумовлені дидактичними властивостями цього засобу інформаційних технологій:

- можливість надзвичайно оперативно передати на будь-якій відстані інформацію будь-якого обсягу, будь-якого виду (візуальної та звукової, статичної і динамічної, текстової та графічної);
- можливість оперативної зміни інформації через мережу Інтернет зі свого робочого місця;
- зберігання цієї інформації в пам'яті комп'ютера протягом необхідної тривалості часу, можливість її редагування, обробки, роздруківки і т. д.;
- можливість взаємодіяти за допомогою спеціально створеної для цих цілей мультимедійної інформації та оперативного зворотного зв'язку;
- можливість доступу до різних джерел інформації, в першу чергу Web-сайтам Інтернет, віддалених баз даних, численних конференцій по всьому світу через систему Інтернет, роботи з цією інформацією;
- можливість організації електронних конференцій, в тому числі в режимі реального часу, комп'ютерних аудіоконференцій і відеоконференцій;
- можливість діалогу з будь-яким партнером, підключеним до мережі Інтернет; і багатьох інших чинників.

Необхідно відзначити, що на думку 57% викладачів США, результати дистанційного навчання не поступаються або навіть перевершують результати традиційних занять. 33,3% опитаних викладачів вважає, що в найближчі роки результати дистанційного навчання перевершать результати аудиторного.

Доступність та відкритість навчання – ще одне з головних переваг дистанційного навчання. Дистанційне навчання надає нам можливість вчитися віддалено від місця навчання, не покидаючи свій будинок або офіс. Це дозволяє сучасному фахівцеві вчитися практично все життя.

Ще одна перевага дистанційного навчання – це доступ до якісної освіти. Свобода і гнучкість цього способу отримання освіти, припускають нові можливості для вибору курсу навчання. Дуже легко вибрати декілька курсів в різних університетах, в різних країнах.

Можна одночасно навчатися в різних місцях, порівнюючи курси між собою. З'являється можливість навчання в кращих навчальних закладах, за найбільш ефективними технологіями, у найбільш кваліфікованих викладачів.

Незважаючи на безліч переваг, дистанційне навчання має і свої недоліки. Один з головних недоліків дистанційного навчання – відсутність прямого очного спілкування між студентами і викладачем. Коли поруч немає людини, яка могла б емоційно забарвити знання, це значний мінус для процесу навчання.

Дистанційне навчання накладає ряд своїх вимог на організацію навчального процесу, таких як необхідність в персональному комп'ютері та доступ в Інтернет, високі вимоги до постановки задачі на навчання, організації мотивації слухачів. Для дистанційного навчання не обхідна жорстка самодисципліна, а результат безпосередньо залежить від самостійності і свідомості студента. Відсутній постійний контроль над слухачами [3, с. 86].

Однією з ключових проблем дистанційного навчання залишається проблема автентифікації користувача при перевірці знань. Більшість дистанційних програм передбачає очну екзаменаційну сесію. Частково ця проблема вирішується з установкою відеокамер і відповідного програмного навчання.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Тавгень І. А. Дистанційне навчання: досвід, проблеми, перспективи / І. А. Тавгень. – Мн.: БГУ, 2003. – 218 с.
2. Машбіц Е. Н. Психолого-педагогічні проблеми комп'ютеризації навчання. М.: Педагогіка, 1988. – 187 с.
3. Хуторський А. В. Інтернет в школі. Практикум з дистанційного навчання. – М.: ИОСОРАВ, 2000. – 156 с.

BLENDED LEARNING ЯК ІННОВАЦІЙНИЙ ПІДХІД ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Ворначев А. О., кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри іноземної філології та перекладу, Державний торговельно-економічний університет

XXI століття засвідчує надзвичайну динаміку світових змін. Сьогодення приносить суттєві виклики у життя суспільства. COVID-19 яскраво продемонстрував, що всі набутки щодо освіти офлайн виявилися не зовсім ефективними, і довелося вчитися працювати в освітньому просторі по-новому, а саме – дистанційно. Дистанційне навчання нині розглядається не лише як допоміжний елемент навчального процесу чи як один із варіантів його реалізації, а й як

єдино можливий спосіб організації безперервності навчання. Впровадження сучасних інноваційних освітніх технологій у дистанційний навчальний процес вищого навчального закладу створює нові можливості реалізації дидактичних принципів індивідуалізації та диференціації навчання, позитивно впливає на розвиток пізнавальної діяльності студентів, їхньої творчої активності та свідомості. Однією з таких технологій є змішане навчання (blended learning).

Blended learning – це цілеспрямований процес здобування знань, набуття вмінь та навичок в умовах інтеграції аудиторної та позааудиторної навчальної діяльності суб'єктів освітнього процесу на основі впровадження і взаємного доповнення технологій традиційного, електронного, дистанційного та мобільного навчання за наявності самоконтролю студента за часом, місцем, маршрутами та темпом навчання [3].

У сучасних реаліях дистанційного навчання Blended learning можна визначити, як різновид гібридної методики, коли відбувається поєднання онлайн-навчання, та самостійного навчання студентів за допомогою спеціальних інтернет-додатків, наприклад додатка MyEnglishLab від видання Pearson Education.

Вважаємо, що технологія дистанційного навчання іноземної мови за допомогою змішаного формату має будуватися за схемою: 1) онлайн – під час першого етапу студенти на базі такого інтернет-додатка, як MyEnglishLab, за допомогою викладача опрацьовують теоретичний та практичний матеріал (завдання з електронного підручника, аудіювання, перегляд відеосюжетів), обговорюють з викладачем пройдений матеріал, з'ясовують незрозуміле раніше; 2) самостійне навчання – закріплення інформації відбувається в будь-який зручний для студента час та місце за допомогою виконання завдань у тому ж самому додатку MyEnglishLab.

Основна відмінність змішаного навчання – це активне використання різноманітних технологій, що стають повноцінною частиною навчального процесу. Варто зауважити і про поєднання різних підходів, способів подачі матеріалу, видів роботи. Наприклад, частина інформації розподіляється на групову роботу, частина – на самостійне вивчення. Для студентів, які навчаються онлайн, змішане або гібридне навчання – це тип навчального середовища, що поєднує «синхронне» та «асинхронне» навчання [2]. Синхронне навчання означає, що студенти та викладачі зустрічаються одночасно онлайн за допомогою віртуальної навчальної платформи, наприклад Zoom чи Teams. Асинхронне навчання не передбачає зустрічей із викладачем у

певний час; студенти працюють в автономному режимі та виконують завдання у встановлений викладачем термін. Виконана робота подається в електронному вигляді. Студенти працюють самостійно над завданнями у власному темпі. Викладачі надають зворотний зв'язок, але не віч-на-віч і не в режимі реального часу [2].

Аналіз наукових праць свідчить, що змішане навчання має багато переваг [1]: 1) залучення інтернет-технологій. Зокрема, до числа корисних і цікавих ресурсів можна зарахувати онлайн-ігри, курси, мобільні додатки тощо; 2) самостійність студента. Зважаючи на використання онлайн-формату, студент сам контролює час, місце, регулярність та формат опанування матеріалу; 3) економія часу. Як для студента, так і для викладача, оскільки зустрічі відбуваються на стадіях обговорення матеріалу та його деталізації, а не вивчення з нуля; 4) регулярність. Застосовуючи інструменти змішаного навчання, студент може безперервно перебувати в процесі опанування мови; 5) швидкий зворотний зв'язок для викладача. Саме за умови використання таких методик викладач може швидко побачити чи ефективною є його робота, або ж її потрібно вдосконалити; 6) висока об'єктивність оцінювання. Різноманітність навчання дає змогу викладачеві побачити прогалини в знаннях студента, а наприкінці навчання – краще проаналізувати його прогрес; 7) результативність. Покращення мотивації та застосування різноманітних технік стимулює до кращого засвоєння інформації, що є бажаним для студентів.

Як показує практичний досвід застосування змішаного навчання для опанування іноземної мови, окрім великої кількості переваг, також є недоліки, зокрема, потреба в інтернет-зв'язку у будь-якому місці та якісному з'єднанні. Також є необхідність у сучасному обладнанні для використання усіх можливостей такого навчання.

Вважаємо, що застосування *blended learning* під час опанування іноземної мови в реаліях дистанційного навчання є принципово важливим, адже це ефективний розподіл навчального матеріалу і часу як студента, так і викладача. Це можливість працювати безперервно з новим матеріалом, але в зручному темпі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Змішане навчання: поєднуємо інструменти та ефективно готуємось до IELTS. URL: <https://studway.com.ua/blended-learning/>.
2. Моделі змішаного навчання для уроків англійської. URL: <https://grade.ua/uk/blog/blended-learning-models-for-teaching-english/>.

3. Теорія та практика змішаного навчання: монографія / [Кухаренко В. М., Березенська С. М., Бугайчук К. Л. та ін.]; за ред. В. М. Кухаренка. Харків: Міськдрук, НТУ ХП, 2016. 284 с.

USING AUDIO AND VISUAL MATERIALS IN TEACHING AND LEARNING

*Гайдукова А. В., викладач кафедри іноземної філології та перекладу,
Державний торговельно-економічний університет*

Students today live in a world rich in multimedia and appreciate variety in their learning environment. They take audio-visual information, the Internet, mobile and integrated communications for granted. When learning they find a mixture of text, still images, sound and video is more interesting than 'chalk and talk'. This is not to say that replacing traditional teaching with multi-media packages will lead to better learning.

While educators have used video as an instructional tool for decades, our ability to share and easily express ourselves with this media was cumbersome and often not worth the effect. It has only been recently, through ubiquitous digital video cameras, high end PCs, inexpensive PC based video editing software that the media has become sufficiently accessible, flexible and, through the Web, sharable, to make it a viable media for both teaching and learning.

Media literacy is defined as the ability to access, analyse, evaluate, create, and act using all forms of communication (NAMLE.net). A media-literate educator can read (access, analyse, evaluate), write (create), and share media (act) effectively in their learning environment, as well as design and implement instruction and assess student learning in ways that support learners developing these same skills.

Using different types of audio visual aids makes learning fun and deepens comprehension. Students pay closer attention when their senses of sight and sound are simultaneously engaged. Instead of sitting passively while the teacher draws on the chalkboard, students today enjoy multimedia instruction.

The term audio-video aid refers to anything that is used to help to convey the message when communicating audience. The spoken word is the teacher's main communication tool. Its impact and effectiveness can be greatly increased by the use of suitable audio-visual aids.

There are certain kinds of audio-visual aids. For instance good examples of Audio Aids can be radio, tape-recorder, gramophone, linguaphone, audio cd/dvds, and language laboratory. Visual aids are charts, pictures, models, flannel-boards, text-books, flash-cards, side projectors, transparency, maps, black/white boards and so on. There certain combinations of both aids: LCD projectors, film projectors, TV, computers, virtual classroom, multimedia and other.

Therefore, there are certain characteristics of good teaching aids. For the most, they should be meaningful and purposeful, accurate in every aspect, simple and inexpensive as well as motivate the students. Also great if they are improvised, close to real life situations, large enough to be properly seen by the students for whom they are meant. No doubt, all audio and visual aids should be up-to-date, easily portable and correspond to the mental level of the students.

If we speak of principles of the selection and effectiveness in use, we should apply the following ones: educational value, realisation of objectives, pupil centeredness, interest and motivation, simplicity, relevancy and suitability, accuracy, encouragement, well preparedness, avoiding too many aids, integration and availability of resources.

Lecturers have found even short digital video segments very useful in customized e-Learning. Students find video motivational and enjoy greater control over their own learning (it is easy to start, stop or replay video segments). With increasing bandwidth it is now often possible to provide students with significant additional high quality learning resources online. This is particularly helpful for those concerned with distance learning but such resources significantly support classroom teaching too.

The e-Learning Strategy included a commitment to exploring the production of streamed video lectures and several have already been produced across a range of disciplines and in combination with other web based technologies. While the Web is promoted as a multi-media environment, the vast majority of communication takes place through text. This strategy also looks at audio in the form of computer generated speech and asks how this fast evolving technology might begin to encroach on education.

There are a number of issues surrounding the capturing of teaching in video format: Do you capture in real teaching environments or in staged situations? Are 'talking heads' necessary? Do they grab attention as well as a live presenter? Do you attempt to match TV level presentation quality or simply accept flaws in the presentation skills of real academics?

Clearly there is a trade-off here between the accessibility of the technology for lecturers and possible student expectations of production

quality. A quick search on the Web will reveal a host of sites dedicated to the techniques and processes of video production in teaching but we are still a long way from understanding how augmenting or replacing face to face lectures with video lectures impacts on student learning and therefore the best ways to integrate the two. Although some progress is being made, IPR issues in using video from other sources still form a barrier to using the vast archives of TV, film and radio materials that would be so useful in illustrating our teaching. Perhaps the most powerful use of digital video will be not as a teaching tool per se but as a learning tool, a means of expression and opportunity for creativity for students.

Planning, producing and editing their own video, they gain opportunities for higher level tend reflective learning as they formulate and discuss their own ideas.

Beyond using audio and video to support unit content, it can be used as a valuable tool in assessments. Audio and video can be used to support assessments by: providing clear and concise instructions on an assessment task; outlining expectations and marking guidelines; help to address common mistakes; and provide valuable feedback on completion of a task. Using audio and video in this manner can help personalise an assignment task and engage learners, and once you have the hang of the technology can even be quicker than providing traditional written feedback. Creating audio and video to support assessment utilises similar skills and techniques as creating cloud concepts including planning, producing and publishing. Audio and video can also be used to give valuable feedback on the completion of a task.

As a result of analysis of audio and video aids usage, there were defined several advantages, as for instance, it is convenient for group teaching, economical and can be used over again, it really captures attention; it can be used for drill and revision and other. Still there could be some disadvantages as well: improper selection of aids, doubtful effectiveness of the aids, financial hurdles, lack of facilities for training and so on.

REFERENCES

1. <https://microcredentials.digitalpromise.org/explore/making-media-for-classroom-use-audio-and-video>
2. https://warwick.ac.uk/fac/cross_fac/academic-development/resource-copy/interactions/issues/issue24/ed/
3. <https://www.educationalappstore.com/app-lists/apps-for-education>

4. <https://microcredentials.digitalpromise.org/explore/making-media-for-classroom-use-audio-and-video>
5. <https://www.lib.umn.edu/services/copyright/edumedia>
6. <https://www.nextthoughtstudios.com/video-production-blog/2017/1/31/why-videos-are-important-in-education>

ВИКОРИСТАННЯ ДИСТАНЦІЙНИХ ОСВІТНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ВИКЛАДАННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Галаган В. Я., старший викладач кафедри іноземної філології та перекладу, Державний торговельно-економічний університет

Розвиток інтернету докорінно змінив підхід до навчання. Відвідувати пари в вищому навчальному закладі стало не обов'язково, як і переїжджати з власної домівки до іншого міста з метою отримання вищої освіти. З цим завданням успішно справляється сьогодні онлайн-навчання – достатньо мати вдома комп'ютер, ноутбук, планшет та підключення до інтернету. Прискореному масовому переходу вищих навчальних закладів на онлайн-освіту не тільки в Україні, але й у всьому світу сприяло значною мірою поширення ковідної інфекції. За оцінкою Генерального директора всесвітньої організації ЮНЕСКО, яка проводилася у березні 2020 року 1,5 мільярдів студентів в 165 країнах світу не мали можливості відвідувати заняття через COVID-19. І саме інтернет став тим знаряддям за допомогою якого навчання по всьому світу не призупинилося, а отримання бажаної освіти в будь якому університеті Європи, Америки чи навіть Азії стало можливим. Через масовий вимушений перехід навчання на онлайн-формат перед вищими навчальними закладами постало нагальне питання якнайшвидшого створення відповідних сучасних навчальних онлайн-платформ і розроблення та втілення в навчальний процес програм, які як найкраще допомагали б отримати онлайн-освіту. Електронні програми та курси створюються і постійно вдосконалюються командою висококваліфікованих спеціалістів. Більшість навчальних програм розділені на модулі, які мають також посилання на фахову необхідну літературу. Для навчання є можливість використовувати інфографіку, відеоматеріали та підкасти. Найпоширеніші платформи для проведення занять в Україні, які надають можливість проведення відеоконференції, на сьогодні є Zoom, Microsoft Teams, Google Meet. Платформи дистанційної освіти надають можливість контролювати засвоєння пройденого матеріалу. Додатки-месенджери – Viber,

Telegram допомагають надсилати студентам текстові та мультимедійні матеріали для підготовки до занять, забезпечують ефективний зворотній зв'язок із викладачем, який так необхідний для здійснення навчального процесу.

Уряди всіх країн світу розуміють важливість налагодження безперебійного процесу навчання, від якого залежить майбутнє кожної країни. Цими питаннями переймаються світові організації. Наприклад ООН підготували план порятунку освіти в умовах пандемії. В ЮНЕСКО проголосили про створення коаліції освіти, до якої увійшли Вища комісія ООН у справах біженців, Міжнародна організація праці, ЮНІСЕФ – Дитячий фонд ООН, Світовий Банк, Всесвітня організація охорони здоров'я, Всесвітня програма харчування та Міжнародний союз електрозв'язку, Глобальне партнерство з питань освіти.

Україна також докладає значних зусиль щодо забезпечення закладів освіти сучасними цифровими інструментами, підвищення рівня розвитку цифрової освіти та медіа грамотності викладачів. Проте ще є цілий ряд недоліків, які вимагають усунення. Очевидним є те, що для ефективної роботи вищого навчального закладу важливим є його фінансові та кадрові можливості.

Онлайн-навчання спонукало як викладачів так і студентів пристосовуватися до нових реалій, долати негативні емоційні і фізичні навантаження, діяти швидко та мислити креативно в підході до реалізації навчального процесу. Відсутність звичного живого спілкування між викладачем та студентом сприяла виникненню психологічних проблем, розуміння і вирішення яких стало актуальним. Важливим є також процес оцінювання студентів, який повинен бути прозорим, достовірним, узгодженим з навчальними цілями, своєчасним, синхронізованим із темпом навчання та давати змогу швидко реагувати на коригування, бути конструктивним, інформувати викладача та студента про конкретні досягнення цілей.

Студенти сприйняли навчання в режимі онлайн з більшою зацікавленістю ніж викладачі, про що свідчать численні опитування студентів. Однак онлайн-освіта вимагає від них насамперед більшої дисциплінованості, самоорганізації і вмотивованості в підході до здобуття бажаної освіти, нажаль ще не всі студенти це усвідомили.

Що стосується кадрової підготовки, в сенсі вдосконалення навичок цифрової грамотності, то за час, який пройшов з початку розповсюдження COVOD-19, відбулися значні якісні зрушення. Вищі навчальні заклади досить добре адаптувалися до нових реалій шляхом

вибору правильних технологій та підходів до навчання. Значно покращився доступ до інтернет ресурсів на території України.

Зрозуміло, що дистанційна освіта має свої позитивні та негативні сторони. Світ стоїть на порозі важливих новітніх зрушень у сфері здобуття вищої освіти. Є комунікативні навички, які не можуть бути сформовані тільки онлайн. У світі буде панувати все ж таки, на думку багатьох фахівців, змішана форма навчання.

ЕФЕКТИВНІСТЬ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Гарбуза Т. В., кандидат педагогічних наук, доцент, в.о. кафедри сучасних європейських мов, Державний торговельно-економічний університет

На цей час в умовах пандемії питання дистанційного навчання набуло великої актуальності. Внаслідок вимушеного переходу вищих навчальних закладів на дистанційне навчання, система освіти та її освітній процес зазнали значних змін. Специфіка викладання іноземної мови полягає в тому, що окрім освоєння мовної компетенції студенти повинні опанувати і комунікативну компетенцію, що ускладнює перенесення навчання іноземної мови у дистанційний формат.

Навчання іноземної мови за допомогою інформаційно-комунікативних технологій (далі – ІКТ) являє собою процес, що постійно змінюється та оновлюється з точки зору технологічних інновацій. У цьому контексті усталені традиційні уявлення про навчання іноземних мов зазнають значних змін.

Серед переваг використання ІКТ у порівнянні з денним навчанням варто назвати такі практичні зручності, як:

1. Гнучкість у часі (деякі види робіт можна виконувати поза часом проведення занять).
2. Зменшення транспортних та тимчасових затрат.
3. Можливість організації практичних занять, консультацій, заліків та іспитів, тестування як індивідуально, так і в групах.

Серед якісних змін варто згадати такі можливості, як платформи для проведення онлайн занять у режимі відеоконференцз'язку (Zoom, Skype, Microsoft Teams тощо), використання інтерактивної дошки, створення тренажерів та онлайн-тестів з пройдених тем (наприклад, на платформах Quizlet, GoogleFormstoщо), що дозволяє відпрацювати лексичний та граматичний матеріал, розміщення в електронному

освітньому середовищі корисних посилань на відеоресурси для повторення та закріплення матеріалу, а також самостійної роботи. Крім того, можливий індивідуальний формат роботи через контроль викладачем знань студентів за допомогою аудіо- та відеозапису виконання деяких видів індивідуальних завдань. Усе це як закріплює знання, а й підвищує мотивацію вивчення іноземних мов. Крім того, такі технології, як онлайн-тестування, дозволяють викладачеві швидко отримати результати тестування в автоматичному режимі [1].

Говорячи про недоліки дистанційного навчання іноземних мов, не всі студенти немовного закладу освіти мають потенціал, необхідний для вивчення іноземних мов, або достатню комп'ютерну грамотність при такому виді освіти, і вимагають додаткової, індивідуальної роботи. Питання комп'ютерної грамотності та володіння сучасними освітніми онлайн-сервісами встало і перед викладачами. На щастя, робота з опанування дистанційних технологій педагогічними працівниками з початку епідемії активно ведеться.

Крім дефіциту знань у галузі сучасних комп'ютерних технологій, виникла величезна кількість технічних проблем, наприклад, не всі учасники освітнього процесу мають доступ до досить швидкісного інтернету, щоб виходити на відеозв'язок під час занять, або отримувати цей зв'язок у нормальній якості (без затримок та спотворення звуку або зображення). Не всі студенти та викладачі мають все необхідне обладнання: вебкамеру, мікрофон та сам комп'ютер. При цьому технічні проблеми відбуваються і на самих платформах при підвищеному навантаженні користувача. До того ж спостерігається зловживання з боку студентів, які виправдовують свою відсутність на занятті у форматі відеозв'язку чи відмову відповідати технічними проблемами. Особливо гостро це питання постає під час проведення тестування, коли студенти можуть використовувати доступні інтернет-ресурси та будь-які інші джерела інформації при написанні тесту внаслідок неможливості об'єктивного контролю з боку викладача. При цьому, контроль знань у форматі відеозв'язку не виключає зчитування відповідей на запитання (наприклад, відкриття кількох вікон на екрані комп'ютера). Відповідно, диджиталізація торкнулася як процесу навчання та проходження атестації, а й способів обходу викладацького контролю. Внаслідок цього постраждав і якісний аспект: у цьому випадку рівень знань знижується, а оцінка якості цих знань не відповідає дійсності [2].

Щодо відпрацювання різних аспектів іноземної мови при проведенні занять у дистанційній формі, то тут також спостерігається

низка складнощів. Так, наприклад, дистанційний формат обмежує можливість проведення групового диктанту для перевірки правопису нових лексичних одиниць. У результаті, для контролю засвоєння лексики використовується усне опитування. Що стосується інших видів письмових робіт, таких як твір, практика показує списування (буквально, копіювання) тексту словом у слово багатьма студентами, що зводить на «ні» весь сенс завдання. Щодо перекладу тексту, контроль за самостійністю його виконання також ускладняється через активне використання студентами можливостей Інтернет-перекладу. Говорячи про усний аспект, розбивка студентів на малі групи для практики діалогів технічно здійсненна (наприклад, у платформі Zoom), проте такі діалоги виходять менш правдоподібними через відсутність живої комунікації, як при офлайн заняттях. Усе це перешкоджає досягненню основної мети навчання іноземної мови – розвитку комунікативної компетенції.

Таким чином, проведений аналіз поряд із практичним досвідом, показують, що дистанційне навчання іноземної мови має багато недоліків, що підтверджує висновки про те, що дистанційне навчання іноземної мови не може бути основною формою навчання, а лише додатковою. Необхідно поєднувати як інноваційні комп'ютерні технології, так і традиційні методи навчання для найбільш успішного опановування студентами комунікативною компетенцією та здатністю спілкуватися на професійні теми.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Сорокіна Г. М., Краснова Н. В. Викладання іноземної мови в умовах дистанційного та онлайн-навчання. Scientific collection «Inter Conf», (51): with the Proceedings of the 9th International Scientific and Practical Conference «*Science and Practice: Implementation to Modern Society*» (April 18-19, 2021). Manchester, Great Britain: Peal Press Ltd., 2021. 229-234 p.
2. Рябова З. В., Єльнікова Г. В. Професійне зростання педагогів в умовах цифрової освіти. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2020. Вип. 80 (6). С. 369-385. URL: <https://doi.org/10.33407/itlt.v80i6.4202>.

ОПТИМІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ З ДИСЦИПЛІНИ «ДРУГА ІНОЗЕМНА МОВА (НІМЕЦЬКА)» В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

*Гребінник Л. В., доцент кафедри іноземної філології та перекладу,
Державний торговельно-економічний університет*

Однією з пріоритетних задач в умовах дистанційного навчання є правильна організація самостійної роботи студентів. Питання винесення на самостійне опрацювання певних тем чи формування окремих іншомовних компетентностей вимагає від викладача виваженого підходу. У наших попередніх публікаціях ми вже наголошували на тому, що у рамках аудиторних занять бажано формувати такі уміння як розуміння комунікативних намірів та наслідків висловлювання, уміння адекватно реагувати у конкретній комунікативній ситуації, розпізнавати суттєво важливу інформацію під час обговорень, дискусій, доповідей, лекцій, бесід, пов'язаних з навчанням і професією. Проте існує низка компетентностей, «...формування яких в процесі індивідуальної самостійної роботи студента є не лише доречним з точки зору ліміту аудиторних годин, а й ефективним з дидактичного та методичного погляду. До них відносимо уміння розуміти автентичні тексти професійного змісту з підручників, газет, популярних і спеціалізованих журналів та Інтернет-видань, знаходити та розпізнавати актуальну інформацію у вказаних джерелах, реферувати іншомовні джерела професійного змісту, викладати власні думки у письмовій формі» [1].

До появи цифрових засобів масової інформації та Інтернету вже існували різноманітні дидактичні пропозиції для самостійного вивчення іноземних мов, які містили матеріали для самонавчання розуміння аудіювання, розуміння читання, тренування словника, граматики та культурного змісту. Слід назвати, наприклад, різноманітні самовчителі та навчальні граматики, де матеріал пояснюється рідною мовою, навчальні словники, розмовники для подорожей з ключовими медіа, такими як аудіо чи відео. Пізніше почали використовувати самонавчання за допомогою комп'ютера у програмах для вивчення лексики або тренування граматики додатково до основного підручника, з'явилися також і окремі навчальні комп'ютерні програми на компакт-диску (наприклад, *Tellmemore*). З кінця 20-го століття ці самонавчальні пропозиції набули все більшого поширення у зв'язку зі стрімким розвитком технологій та засобів масової комунікації, а завдяки Інтернету стрімко зросли масштаби

онлайн-пропозиції для вивчення іноземних мов інтерактивного характеру.

Систематизуючи усі можливі засоби та інструменти для підтримки самостійного навчання, німецькі вчені пропонують класифікувати їх за такими критеріями як призначення (автентичні, адаптовані, дидактизовані) та необхідність підключення до Інтернету (офлайн, онлайн, мобільні) [2, с. 388]. У Таблиці 1 наведено класифікацію цифрових медіа та інструментів для самостійної роботи з іноземної мови.

	офлайн	онлайн	мобільні
Автентичні медіа	словники; аудіокниги, фільми на CD- таDVD- дисках	інформаційні інтернет-сторінки усіх типів (Homepages, Blogs, Wikipedia), відео YouTube, текстові корпуси	електронні книги
Адаптовані медіа	електронні словники чи дитячі словники на CD- таDVD- дисках	онлайнграматики, онлайнсловники	портативні електронні словники
Дидактизовані медіа	навчальні програми на CD- таDVD- дисках	навчальні програми, супровідні онлайнматеріали до підручників, навчальні ігри	навчальні додатки для мобільних пристроїв
Автентичні інструменти	текстові та графічні редактори, презентації	соцмережі, чати, форуми, блоги, аудіо- та відеоконференції	комунікативні додатки типу Whatsapp, FacebookMessenger, Viber, Telegram, Instagram; Podcasts.
Адаптовані інструменти		навчальні платформи	мобільні навчальні платформи
Дидактизовані інструменти	словникові тренажери	словникові тренажери, онлайнгенератори тестів, електронні портфоліо	словникові тренажери для мобільних пристроїв

Таблиця 1. Цифрові медіа та інструменти для підтримки самостійного навчання іноземних мов.

Говорячи про сучасні пропозиції для вивчення німецької мови у онлайнпросторі, варто назвати низку ресурсів:

- Безкоштовні та платні онлайнкурси німецької мови, такі як *Deutschmobil* від *DeutscheWelle* (<https://learngerman.dw.com/ru/overview>);

- Подкасти типу *Das Deutschlandlabor*(<https://www.dw.com/de/das-deutschlandlabor/s-32379>);
- Навчальні платформи, наприклад Schubert Verlag (<https://www.schubert-verlag.de/>);
- Навчальні спільноти, такі як *Deutschfürdich*(<https://www.goethe.de/prj/dfd/m/welcome>);
- Мобільні додатки типу словникового тренажера *LernDeutsch-DieStadtderWörter*(<https://www.goethe.de/ru/spr/ueb/led.html>).

Завдяки своїм особливим характеристикам інтерактивності та адаптивності, цифрові медіа дозволяють як ніколи оптимізувати процес самонавчання поза аудиторними заняттями. Що стосується вивчення німецької мови з інтерактивними вправами, яке зазвичай відбувається на позааудиторній фазі самостійного навчання за допомогою цифрових медіа, інтерактивність можна звести до взаємодії між користувачем та об'єктом навчання. Наприклад, можливість переривання або керування поточним аудіо та відео можна вважати ознакою інтерактивності, оскільки у цьому випадку передбачена взаємодія. Якщо онлайнвправи передбачають зворотній зв'язок, що фактично полягає у заздальгідь запрограмованій автоматичній реакції комп'ютера на дії студента, мова також іде про інтерактивність. Проте слід зауважити, що більшість інтерактивних вправ є закритими і структурованими, вони мають прості форми зворотного зв'язку, орієнтовані на форму, що пояснюється специфікою програмування: програма не може реагувати на те, що не було заплановано у процесі програмування. Відповідно, типологія таких вправ зводиться до заповнення пропусків, множинного вибору, впорядкування (перетягування), визначення вірного чи хибного висловлювання.

Відкриті форми вправ майже не з'являються серед інтерактивних вправ в Інтернеті, адже вони передбачають індивідуальне використання мови, що у свою чергу унеможлиблює програмування зворотної реакції комп'ютера. До завдань відкритого типу можна віднести створення текстів різних типів (листи, твори, описи картинок чи відео тощо). Як закриті інтерактивні вправи, так і відкриті завдання мають бути невід'ємною частиною самостійної роботи студентів, але перші мають на меті автоматизацію певного навичку (граматичного чи лексичного), другі ж передбачають цільові мовні дії.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Гребінник Л. В. Організація самостійної роботи з німецької мови студентів гуманітарних спеціальностей вищих педагогічних навчальних закладів. *Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету*. № 1 (2011). URL: <http://znp.udpu.edu.ua/issue/view/11421>.
2. Würffel N. Strategienegebrauch bei Aufgabenbearbeitungen in internetgestütztem Selbstlernmaterial. Tübingen: Narr (Gießener Beiträge zur Fremdsprachendidaktik). 2006

ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДУ ПРОЄКТІВ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Дубініна О. В., старший викладач кафедри іноземної філології та перекладу, Державний торговельно-економічний університет

Трансформації, які відбуваються майже у всіх сферах життя українського суспільства, висувають нові вимоги до діяльності закладів вищої освіти, потребують від освітян пошуку нових методів і технологій підготовки конкурентоспроможних фахівців економічного сектору, здатних відповідним чином реагувати на виклики сьогодення.

Запровадження системи дистанційного навчання у закладах вищої освіти дозволило вирішити проблему надання якісних освітніх послуг у сучасних умовах. Сьогодні дистанційне навчання є однією з провідних світових тенденцій в освіті. Ця технологія забезпечує можливості здобуття неперервної освіти будь-якого рівня та якості і створення умов для безперервного саморозвитку кожній людині незалежно від віку, статі, стану здоров'я і матеріального становища, індивідуально-психологічних особливостей тощо. Дистанційне навчання дозволяє практично реалізувати одне з головних соціальних завдань – забезпечити рівні права для кожної людини у сучасному освітньому просторі [1].

Дистанційне навчання має низку переваг у сучасних умовах порівняно з традиційним, але його впровадження вимагає ретельної підготовки дидактичної, методичної та організаційної складових навчального процесу, пошуку та використання відповідних методів, прийомів та технологій навчання.

У сучасній методиці навчання іноземних мов метод проєкту вважається одним із ефективних способів організації роботи

студентів, адже він створює умови для творчої самореалізації здобувачів вищої освіти, підвищує мотивацію до навчання, сприяє розвитку інтелектуальних здібностей, формує навички використання пошуково-дослідницької технології.

Під проєктом у навчанні іноземної мови розуміють комплекс вправ або завдань, які передбачають організовану, тривалу, самостійну дослідну діяльність іноземною мовою, яка виконується в аудиторії та поза її межами, і результатом якої є створення певного кінцевого продукту (проєкту). Особливість методу проєкту полягає у тому, що студенти самостійно набувають знання у процесі виконання практичних завдань або вирішення певних проблем. А, як відомо, дистанційне навчання передбачає великий обсяг самостійної навчальної діяльності студентів.

Для успішної реалізації проєктної методики важливо, щоб вибір того чи іншого типу проєкту та його тематика був визначений кількома чинниками, а саме: вік студентів та їхні інтереси, рівень володіння іноземною мовою, творчі здібності, рівень самостійності, ступінь технічного забезпечення тощо.

Робота над проєктом вимагає від студентів володіння певними методами, прийомами та технологіями, а саме: методами синтезу, аналізу, дедукції, індукції, пошуку інформації, порівняння, опису, систематизації. Студенти повинні планувати і аналізувати власне навчання, використовувати відповідні техніки і стратегії, вчитися самостійній організації навчального процесу [3].

Керівником проєкту виступає викладач, але його роль у навчальному процесі змінюється: він не просто надає знання, а створює відповідні умови для отримання знань студентами. Викладач координує весь процес, допомагає і спрямовує студентів у пошуках необхідної інформації, рекомендує джерела, заохочує і стимулює студентів, допомагає правильно оцінити отримані результати і знайти шляхи удосконалення знань та умінь. Студенти стають активними учасниками процесу: визначають мету та завдання діяльності, самостійно знаходять нову інформацію, розвивають навички та уміння, експериментують, несуть відповідальність за результати своєї роботи.

Реалізація проєкту включає чотири основні етапи: підготовка, виконання, презентація і підведення підсумків, оцінювання підготовленого проєкту.

Метою підготовчого етапу є планування діяльності студентів з виконання проєкту, а саме: визначення основних напрямів діяльності, розподілення студентів у мінігрупи, які працюватимуть за цими

напрямами, визначення формату очікуваного кінцевого продукту, планування шляхів і джерел пошуку інформації для реалізації дослідження, а також способів презентації результатів дослідження тощо. На другому етапі реалізації проєкту відбувається пошук, аналіз та вибір необхідної інформації, систематизація та узагальнення отриманих результатів; визначаються ключові питання презентації проєктної роботи, оформлюється документація, звітність, створюється презентація. На цьому етапі студенти можуть представляти поточні звіти щодо ходу їхньої роботи. На презентаційному етапі студенти демонструють результати діяльності над проєктом. Головною метою підсумкового етапу є аналіз та оцінювання проєктної діяльності і проєктів студентів. На цьому етапі необхідно обговорити результати групової роботи над проєктом, а також оцінити проєктну роботу в цілому. Важливо навчити студентів самостійно визначати, чи досягнуто поставлену мету, адекватно оцінювати та корегувати свою діяльність.

На нашу думку, застосування проєктної методики в умовах дистанційного навчання сприятиме створенню мотивації до навчання, забезпеченню умов для формування навичок пізнавальної дослідницької діяльності та самостійної роботи, набуття вмінь аналізувати, узагальнювати, аргументувати, представляти матеріал, знайдений під час роботи. Виконання проєктів створює умови для розвитку критичного мислення, дозволяє студентам проявляти свою індивідуальність, формує здатність до творчого пошуку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Дистанційне навчання: психологічні засади: монографія / М. Л. Смульсон, Ю. І. Машбиць, М. І. Жалдак та ін.; за ред. М. Л. Смульсон. Кіровоград: Імекс-ЛТД, 2012. 240 с.
2. Дистанційне навчання: дидактика, методика, організація: монографія / В. Г. Гетта, С. М. Єрмак, Г. В. Джевага, О. М. Шульга, І. В. Повечера, Н. М. Носовець, А. М. Коляда. Чернігів, 2017. 286 с.
3. Іжко Є. С. Метод проєктів як один із засобів оптимізації автономного навчання / Вісник Дніпропетровського університету імені Альфреда Нобеля. Серія: Філологічні науки. 2014. № 2. С. 92 – 98.
4. Мирончук Н. М. Застосування методу проєктів у підготовці майбутніх викладачів до самоорганізації в професійній діяльності // Проблеми освіти : зб. наук. праць / Ін-т модернізації змісту освіти МОН України. Житомир : Вид. О. О. Євенок, 2017. Вип. 87. С. 191 – 196.

ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ВИКЛАДАННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Зайцева І. В., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри іноземної філології та перекладу, Державний торговельно-економічний університет.

Пандемія COVID-19 стала серйозним викликом не тільки для слухачів вищої школи України та викладачів, а й для всього світу. На сучасному етапі розвитку освітнього простору в Україні та за її межами інтеграція інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) у навчальний процес набуває все більшої популярності, а ІКТ-компетентність визнана невід'ємною складовою підготовки фахівця будь-якої спеціальності. У таких технологічних умовах інформаційного суспільства змінюється зміст професійної діяльності, яка стає не можливою без використання ІКТ. У зв'язку з цим важливим аспектом є інформатизація освіти та питання формування професійної компетентності студентів засобами ІКТ з урахуванням вимог світових стандартів і ринку праці.

Тому, для того, щоб забезпечити якісну підготовку студентів, яка є неможливою без залучення ІКТ і роботи з електронними носіями, необхідно вирішити такі проблеми:

- забезпечення ЗВО необхідним обладнанням і програмним забезпеченням;
- підвищення кваліфікації викладачів у галузі сучасних ІКТ;
- розробка методів і методики навчання студентів англійської мови з використанням інноваційних технологій тощо.

Проаналізовані наукові доробки дають можливість визначити ІКТ як «сукупність різноманітних технологічних інструментів і ресурсів, які використовуються для забезпечення процесу комунікації та створення, поширення, збереження й управління інформацією, а також спрямовані на заохочення і мотивацію студентів до навчання, отримання необхідних знань і подальшої освіти й самоосвіти» [1; 5].

У свою чергу, сучасний викладач повинен не тільки володіти знаннями у сфері міжнародних інформаційних технологій, а й бути фахівцем щодо їх застосування у своїй професійній діяльності [4]. Під інформаційною діяльністю у межах надання освітніх послуг ми розуміємо сукупність дій викладача, спрямованих на задоволення інформаційних потреб студентів – отримання високого рівня професійних знань, орієнтованих на ведення інформаційно-аналітичної діяльності відповідно до сучасних ринкових умов із використанням сучасних ІКТ.

Розглянемо основні напрямки використання ІКТ у навчанні англійської мови:

- використання з метою навчання шляхом моделювання, наочного представлення мовних, мовленнєвих і соціокультурних процесів та явищ;

- організація тренування у використанні навчального матеріалу (формування мовленнєвих умінь та мовних навичок);

- контроль та оцінювання рівня сформованості умінь та навичок, зберігання, збір та обробка статистичної інформації;

- забезпечення діалогу, комунікації за допомогою комп'ютерних мереж [2: 6].

Сучасні студенти не можуть уявити свій день без гаджетів та інтернету, то ж викладачам слід показати переваги ІКТу в навчанні. Використання ІКТ під час освітнього процесу значно полегшує й урізноманітнює навчання студентів. Використання Інтернет-технологій передбачає збільшення контактів, дає можливість обмінюватися соціокультурними цінностями, посилено вивчати мову, подолати комунікативний бар'єр, розвивати творчий потенціал.

Так, ІКТ можна застосовувати для пошуку необхідної інформації; у процесі самостійної роботи; для розвитку творчого потенціалу студентів тощо [4]. До того ж, використання ІКТ це не лише допомога студентам, додаткова мотивація для них, але й спосіб полегшення перевірки завдань для викладачів, тому що більшість освітніх платформ є автоматизованими – бали можливо прорахувати автоматично, а не вручну.

Отож, можна виділити основні переваги використання ІКТ у процесі вивчення англійської мови:

- мотивація студентів;
- можливість для викладача застосовувати індивідуальний підхід;

- сприяння розвитку самостійності студентів;

- урізноманітнення та осучаснення навчального матеріалу;

- забезпечення автентичним матеріалом, що сприяє поінформованості щодо інших мов та культур [3].

Таким чином, впровадження ІКТ у навчання передбачає їх адаптацію до умов навчання, рівня підготовки студентів, технічного забезпечення ЗВО. Такий підхід до підготовки студентів дає можливість викладачам організувати викладання англійської мови ефективніше в умовах наближених до реальних як під час аудиторної, так і поза аудиторної / самостійної роботи. До того ж, викладач має бути готовим до надання допомоги студентам для подолання

труднощів технічного характеру, які можуть стати у них на перешкоді у процесі навчання, а також залучати їх до самостійного використання ІКТ. Все це вимагає від викладача методичної і технічної підготовки.

Проте, не зважаючи на досить значну різноманітність засобів і шляхів організації навчання англійської мови з використання ІКТ, необхідним є розробка відповідних навчальних матеріалів: їх відбір відповідно до Програми, доповнення їх відповідними вправами і завданнями, а також розробка методичних рекомендацій щодо впровадження ІКТ у процес навчання у ЗВО. Саме це може стати перспективним напрямком подальших досліджень.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Заярна І. С. Деякі аспекти використання інформаційно-комунікаційних технологій у навчанні англійської мови. Вісник Національної академії Державної прикордонної служби України. 2015. Вип. 4. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnadped_2015_4_7
2. Кухаренко В., Рибалко О., Сиротенко Н. Дистанційне навчання та умови застосування. Харків, 2002. 320 с.
3. Сорокіна Н. В., Смовженко Л. Г., «Створення професійно спрямованого навчального іншомовного інформаційно-комунікативного середовища для майбутніх учителів. Інформаційні технології і засоби навчання», 2018 , N. 4. (66), с. 65-77 [Електронний ресурс]. Доступно: <https://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/2095/1366>
4. Подзигун О. А., Петрова А. І., Клос Н. С. Використання пролемно-орієнтованого навчання засобами інформаційно-комунікаційних технологій у формуванні іншомовної компетентності майбутніх фахівців / О. А. Подзигун, А. І. Петрова, Н. С. Клос // Інформаційно-комунікаційні технології в сучасній освіті: досвід, проблеми, перспективи. Збірник наукових праць. Випуск 5. /За ред. М. М. Козяра, Н. Г. Ничкало. – Львів: ЛБУ БЖД, 2017. – с. 269-272.
5. О. Б. Хомишак, Патієвич О. В. «Розвиток цифрової компетентності майбутніх учителів англійської мови з використанням програмного засобу Storyjumper», Інформаційні технології і засоби навчання, 2020, N. 5, (79), с. 126- 138 [Електронний ресурс]. Доступно: <https://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/2824/1727>
6. Svitlana O. Shekhavtsova, Organization of Distance Subject-Subject Interaction in the Course of Future English Philologists Training, Information Technologies and Learning Tools, Vol 71, No3, 2019, pp. 236-

247. Available: <https://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/2459/1486> (in English).

ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОПАНУВАННІ ІНОЗЕМНОЮ МОВОЮ

Зварич І. М. доктор педагогічних наук, професор кафедри іноземної філології та перекладу, Державний торговельно-економічний університет

Світова пандемія вплинула на активне опанування дистанційними технологіями навчання, зокрема опанування іноземною мовою на відстані. Нині освітні дистанційні технології навчання є на часі та актуальними у викладанні навчальних дисциплін, тому заняття з іноземної мови стали цікавішими за змістом, багатшими на інформацію і всебічно висвітлюють необхідний навчальний матеріал з дисципліни.

Дистанційні освітні технології у викладанні іноземної мови використовуються у навчальному процесі для: доповнення навчального процесу опанування іноземною мовою; мотивації та стимулювання студентів в опануванні мовою; легкості і доступності в управлінні та моніторингу досягнень студентів; інтерактивності в опануванні іноземною мовою; обміну досвідом,

Доповнення навчального процесу дистанційними технологіями опанування іноземною мовою широко використовуються у навчальному процесі. Традиційна система навчання поступається новим освітнім технологіям викладання навчальних предметів, зокрема опануванню іноземною мовою, тому варто доповнювати навчальний процес такими технологіями, які є привабливими та ефективними у вивченні навчальних дисциплін. Традиційні методи викладання гарно поєднуються у навчальному процесі з дистанційними технологіями та вмінням і професіоналізмом викладача викладати навчальну дисципліну, зокрема опанувати іноземну мову студентами, причому опановувати дистанційно. Технології допомагають оживити заняття, використати відео та аудіо записи з носіями мови, зокрема додатково подивитися їх або послухати у зручний для студентів час з метою ґрунтовного її опанування. Вихованці не лише слухають як звучать носії мови, але й відтворюють його у власному темпі, використовуючи миттєвий переклад для вивчення мови і поповнення словникового запасу у разі потреби. Студенти мають нагоду у зручний час читати, слухати,

дивитися автентичні, сучасні та історичні, цікаві тексти і фільми, водночас спілкуватися з носіями мови, опановуючи лексичні одиниці.

Мотивація та стимулювання студентів в опануванні іноземною мовою допомагає вихованцям відчувати себе більш мотивованими, використовуючи дистанційні форми навчання, за допомогою яких вони можуть практикувати вивчення іноземної мови, а саме: розпізнавати голос і тембр носіїв мови, виконувати інтерактивні мультимедійні вправи, зануритись у мовне середовище.

Дистанційні технології перетворюють студентів з пасивних слухачів на активних учасників навчального процесу, використовуючи різноманітні комплексні програми, які можуть синхронізувати навіть без Інтернету.

Використання дистанційних освітніх технологій є одним із методів який переважно підтримується тими, хто викладає іноземну мову або вивчає її, тому всі завдання повинні відповідати стандартам опанування мови, розроблені викладачем і зорієнтовані на студентів з відповідним рівнем її володіння.

Освітні технології спонукають і мотивують студентів до вивчення мови, бо зроблені записи навчальних матеріалів, зокрема аудіо та відео матеріалів, є з одного боку зразком вимови та автентичності, а з другого мотивуючим стимулом до опанування мови.

Варто змінити налаштування мови на пристроях та облікових записах у соціальних мережах і студенти мають змогу вивчати саме ту мову яку обрали. Миттєвий переклад допоможе зрозуміти сутність слова та автентичного тексту. Можна мати кілька версій перекладу і водночас не на одну, а на декілька мов.

Легкість і доступність в управлінні та моніторингу досягнень студентів за допомогою освітніх технологій, які дозволяють легко складати списки груп вихованців і керувати ними, надсилати повідомлення і оцінювати рівень якості їхніх знань за допомогою тестів та іспитів. Нині багато завдань, що мають адміністративний характер, вирішують завдяки он-лайн освітнім платформам, які пропонують незлічену кількість функцій, пристосованих до потреб освітніх центрів. Вони не тільки дають навчальним закладам найкращий та найефективніший контроль над активацією облікових записів, розсиланням автоматичних повідомлень, але й виконувати важливі завдання щодо моніторингу студентів за допомогою спеціального програмного забезпечення.

Працюючи у платформі Microsoft Teams, ми створюємо тести для студентів, причому можемо робити із завданням випадкового вибору, що дає можливість перемішати питання так, щоб кожен студент отримав ті ж самі питання, але в іншому порядку і з автоматично підрахованими балами. Такий підхід до створення тестів допомагає уникати списування відповідей студентами один в одного та спрямовує до самостійного його виконання.

Інтерактивність в опануванні іноземною мовою сприяє активному використанню освітніх технологій студентам і дозволяє їм бути більш креативними та активними як на заняттях, так і в процесі самостійної роботи. Студенти готують короткі повідомлення, презентації з навчального матеріалу протягом самостійної роботи, тому на заняттях вони діляться своїми напрацюваннями, знаннями із своїми одногрупниками, демонструючи свій рівень якості знань, умінь та навичок. За допомогою освітніх технологій вихованці краще готуються до занять, вивчають навчальний матеріал та опановують лексичні одиниці, беруть участь у роботі мозкового штурму, дискусій, ігор [2]. Водночас і викладачі мають привабливі ресурси для підготовки дидактичного навчального матеріалу, щоб зробити свої заняття цікавими та комунікабельними, де всі студенти можуть брати участь незалежно від їхнього рівня якості знань.

Обмін досвідом завжди залишається невід'ємною частиною підвищення рівня якості навчального процесу, оскільки постає необхідність у вивченні нових методів та підходів в опануванні іноземною мовою, які б поєднували традиційні методики з сучасними інформаційними технологіями. Ключовою потребою у вивченні іноземної мови залишається спілкування, тому варто звернути увагу на практику спілкування, зокрема на рівень якості знань, умінь, навичок, що передається з досвідом.

У Новому тлумачному словнику української мови зазначається, щодосвід – це сукупність знань, умінь, які здобуваються у житті, на практиці [1, с. 595].

Отже, викладач передає свої знання, уміння, досвід щодо вивчення іноземної мови в аудиторії набагато ефективніше, якщо навчальний процес доповнено освітніми технологіями. Освітні технології варто використовувати як допоміжні засоби передачі інформації для ґрунтового опанування іноземною мовою, але замінити постать викладача, його ораторські здібності, комунікативні вміння у процесі викладання навчальної дисципліни не можливо. Варто враховувати, що мовленнєві навички за своєю природою є механічними, а комунікативні вміння мають творчий характер, тому

вдосконалення умінь і навичок усного спілкування студентів відбувається індивідуально та поступово, а освітні технології спонукають до ґрунтовного опанування іноземною мовою.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Новий тлумачний словник української мови в 3 томах. Т. 1., 2007. – с. 595.
2. Zvarych I. M., Ralaur S. M., Prymachenko N. M., Romashchenko I. V, Romanyshyna I. V. Gamification as a Tool for Stimulating the Educational Activity of Students of Higher Educational Institutions of Ukraine and the United States [Iryna M. Zvarych, Svitlana M. Kalaur, Natalia M. Prymachenko, IOнна V. Romashchenko, Oksana Ia. Romanyshyna] // Journal «European journal of Educational Research». – 2019. – V.8, Issue 3, P. 875-891. SCOPUS. База дослідження КНТЕУ

НАВЧАННЯ ВИДАМ МОВЛЕННЄВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА ОНЛАЙН-ЗАНЯТТЯХ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Клименко Т. І., старший викладач кафедри іноземної філології та перекладу, Державний торговельно-економічний університет

Сучасний етап розвитку суспільства характеризується інтенсивним використанням інформаційно-комунікативних технологій в освіті і, зокрема, при викладанні іноземних мов. Події останніх років змушують українські заклади вищої освіти повністю або частково переходити на дистанційне навчання.

Дистанційне навчання – це технологія, що базується на принципах відкритого навчання, широко використовує комп'ютерні навчальні програми різного призначення та створює за допомогою сучасних телекомунікацій інформаційне освітнє середовище для постачання навчального матеріалу та спілкування.

Дистанційне навчання надає здобувачам освіти доступ до нетрадиційних джерел інформації, підвищує ефективність самостійної роботи, дає абсолютно нові можливості для творчого самовираження, знаходження та закріплення різних навичок.

Під час дистанційного навчання проведення онлайн-занять відбувається на різних платформах, таких як Moodle, Zoom, MicrosoftTeams та ін.

Результативність навчання безпосередньо залежить від викладача, від того, наскільки він зуміє оптимально налаштувати процес навчання як взаємодію студента з ефективними ресурсами і

систему формування конкретних компонентів іншомовної комунікативної компетенції.

Онлайн-заняття, з одного боку, дуже схожі на традиційні, але, з іншого, вони відрізняються від звичайних, так як використовується інформація з інших носіїв, часто з мобільних телефонів, комп'ютерів, та ін.

Перед проведенням заняття викладач має визначити основні методи та прийоми навчання, підібрати матеріал, який він збирається використовувати на занятті, і який можна використати в електронному варіанті, наприклад через додаткову опцію в програмі Teams «демонстрація екрану».

Основним у змісті навчання є навчання різним видам мовленнєвої діяльності. При навчанні різним видам мовленнєвої діяльності і формуванні відповідних навичок необхідно кожному студенту надати можливість максимальної практики в цій діяльності.

Дистанційна форма навчання здатна вирішити цю проблему, оскільки кожен студент, працюючи за своїм комп'ютером, повинен виконувати усі завдання, при цьому у нього є можливість вибрати свій темп роботи відповідно до своїх здібностей.

Для тренування аудіювання викладач може підготувати комплекс вправ для прослуховування монологів, діалогів, уривків з пісень. Крім цього можна підібрати уривки з фільмів і невеликі відеоролики з наступним тренуванням прослуханого. Фільми – це найкращий варіант поповнити свій вокабуляр сучасними розмовними виразами будь-якої іноземної мови. Але на початковому етапі краще підбирати фільми з чіткою вимовою та наявністю субтитрів.

Для розвитку навичок читання можна разом читати та обговорювати художню літературу, виконати комплекс вправ, спрямованих на тренування конкретних граматичних явищ і нової лексики.

Письмові навички під час онлайн-занять можна тренувати різними способами, в залежності від поставлених цілей. Можна рекомендувати написання есе, а також письмових повідомлень, які молодь використовує щодня. Під час вивчення ділової іноземної мови краще давати завдання на написання ділових листів з різних тем.

Для того, щоб швидше навчитися вільно спілкуватися іноземною мовою, потрібно виконувати різні мовні вправи, які будуть мотивувати студентів спілкуватися. До таких завдань можна віднести перегляд і обговорення різних фрагментів з фільмів, вираження своєї думки.

Ефективно під час занять використовувати інтенсивні методики. Наприклад, використання методів сугестології допоможе викладачеві уникнути різних психологічних бар'єрів при спілкуванні зі студентами.

Ще одним з важливих моментів при вивченні іноземної мови може бути використання рольових ігор. Але необхідно підбирати такі ігри, які будуть максимально наближені до реальних життєвих ситуацій.

В кінці заняття для того, щоб перевірити ступінь оволодіння студентами новим матеріалом, можна запропонувати їм різні онлайн-тести, де можна дізнатися про результат одразу ж після його завершення.

Заняття мають проходити в спокійній дружній атмосфері з переживанням позитивних емоцій. Такі заняття сприяють підтриманню інтересу до предмету, а позитивні емоції забезпечують швидке запам'ятовування матеріалу.

Отже, дистанційне навчання має багато переваг: воно знищує просторові бар'єри, допомагає вирішити деякі психологічні проблеми молоді, розширює їх комунікативну сферу, сприяє розвитку мотивації до вивчення мов.

Дистанційне навчання – унікальна можливість набуття нового освітнього досвіду, засіб розвитку самостійності та відповідальності за процес і результат своєї освіти.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. В.Триндюк. Інноватика у вихованні. Випуск 13. Том 2. 2021
2. Interconf 51. «Викладання іноземної мови в умовах дистанційного та онлайн навчання» (Сорокіна Г. М., Краснова М. В.).
3. Espinoza, Alexandra, A. Y Soto, Virginia, B. (2010) «La enseñanza de lenguas a distancia y las nuevas tecnologías». Revista de Lenguas Modernas, Núm. 13, pp. 259-269

ОНЛАЙН РЕСУРСИ У ВИКЛАДАННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Кохан О. М., старший викладач кафедри іноземної філології та перекладу, Державний торговельно-економічний університет

Пандемія COVID-19 вплинула на всі безвинятку сфери суспільного життя, змусивши шукати і змінювати стратегії, підходи, форми організації і ведення виробництва, бізнесу, культури та освіти.

Інформаційні технології стали невід'ємною частиною сучасного життя. Сфера освіти однією із перших відреагувала на обмеження, викликані пандемією, перевівши всю освітню діяльність дистанційний режим. Масштабний перехід багатьох освітніх процесів в інший формат викликав необхідність швидкого пристосування до нових реалій навчального процесу, освоєння форм і методів дистанційної освіти, пошуку ефективних методів управління процесом навчання.

Дистанційне навчання (ДН) – це сукупність інформаційно-комунікаційних технологій, що забезпечують доставку студентам основного обсягу навчального матеріалу, інтерактивну взаємодію студентів і викладачів у процесі навчання, надання студентам можливості самостійної роботи з навчальними матеріалами. Дистанційне навчання відрізняється від інших форм навчання високою інтерактивністю та системою управління пізнавальною діяльністю студентів, передбачає диференціацію та індивідуалізацію навчання. У процесі ДН відбувається поєднання компетентності викладача, інформаційних технологій та мобільності і цілеспрямованості студента. Відповідно до Концепції розвитку дистанційної освіти в Україні (2000 р.) дистанційною вважають таку форму навчання, яка повинна бути рівноцінною з очною, вечірньою, заочною формами навчання й екстернатом і реалізовуватися переважно з допомогою дистанційних технологій навчання.

Дистанційне навчання розглядається науковцями як форма організації освіти, коли студенти віддалені від викладача у просторі і часі, але можуть підтримувати діалог за допомогою засобів комунікації. Така організація процесу навчання припускає дещо інший підхід до навчання, зокрема: самостійність пошуку, аналізу, систематизації та узагальнення інформації, самоорганізацію й самоконтроль.

У процесі дистанційного навчання використовуються як синхронні засоби навчання (Zoom, Skype, GoogleClassroom, MOODLE, Microsoft Office 365, Viber відеозв'язок), так і асинхронні (електронна пошта, блоги, онлайн відео-уроки, матеріали для опрацювання, в тому числі у вигляді аудіо- та відеофайлів).

Типовими навчальними засобами як у традиційному, так і у дистанційному навчанні є: підручники, методичні посібники, конспекти лекцій, які забезпечують безпосередній (для ДН – опосередкований) контакт з носієм знань. Відбувається лише зміна форми подачі навчального матеріалу: від словесно-логічної у традиційному навчанні до образної у дистанційному.

Вивчення іноземної мови дистанційно – нова реальність як для викладачів, так і для студентів. Дистанційні форми навчання універсальні, вони дозволяють використовувати будь-які прийоми і методи навчання. У дистанційному навчанні іноземних мов здійснюється поєднання онлайн, традиційного та індивідуального навчання. Серед форм навчання найпоширенішими є відеоконференції, онлайн-уроки, консультації (групові та індивідуальні), індивідуальні заняття, самостійна робота, проектна робота, аудіозаписи.

Урізноманітненню онлайн-уроків сприяє новий метод вивчення іноземної мови, на основі аутентичних матеріалів у мережі інтернет-подкастів. Незаперечною перевагою подкастів є можливість слухати сучасні тексти різних жанрів будь-якої тематики. **Подкаст** – це цифровий медіа-файл або низка таких файлів, які розповсюджуються інтернетом для відтворення на портативних медіа-програвачах чи персональних комп'ютерах. За змістом вони можуть нагадувати радіошоу, звукову виставу, включати інтерв'ю, лекції тощо, що належить до усного жанру. Серед англійських найпопулярніших подкастів наступні: 1. The English We Speak; 2. Luke's English Podcast; 3. Slow American English; 4. Culips; 5. Radiolab.

Ще одним потужним і ефективним інструментом у вивченні іноземної мови є відео портал **Youtube**. Сюди щодня завантажують тисячі освітніх відео, що стосуються усіх сфер. Зокрема, є спеціальні канали, присвячені вивченню англійської мови з фото-, відео- та аудіо матеріалами для всіх рівнів підготовки, присвячені граматиці, лексиці, читанню, усному мовленню. Відео-метод – це високоефективна можливість подачі інформації, оскільки основною перевагою цього методу є наочність інформації, яка є більш доступною для сприйняття, а відтак, легше і швидше засвоюється. Значною перевагою цього ресурсу є: безкоштовність матеріалів; їх автентичність; відеоролики слугують підвищенню мотивації у студентів; можливість підібрати відео за спеціалізацією студентів; відеоматеріали сприяють збільшенню активного та пасивного лексичних запасів студентів; ефективність розуміння змісту матеріалу зростає, адже при слухозоровому сприйнятті засвоюється 60% інформації; перегляд відеоуроків сприятиме виробленню правильної інтонації та усуненню акценту. Серед найпоширеніших каналів наступні:

- Learn English with MrDuncan;
- Learn English with English Class101.com;
- Real English;

- BBC Learn English;
- TED.

Дослідження демонструють, що за невеликий відрізок часу при використанні відеоматеріалів можна підвищити якість знань, а також інтерес до вивчення іноземної мови.

На сьогодні дистанційне навчання є однією з провідних світових тенденцій в освіті – ця технологія реалізує принцип безперервної освіти, забезпечує доступність джерел інформації, індивідуалізацію навчання, зручність системи консультування, демократичні стосунки між студентом та викладачем, зручний графік та місце роботи. Вивчення іноземної мови у дистанційному режимі отримало багато переваг, тому поєднання онлайн ресурсів та традиційного способу викладання розширить знання і навички студентів, сприятиме ефективності навчання студентів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Синхронне й асинхронне дистанційне навчання. Освітній портал. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://osvita.ua/school/method/78950/>
2. Методичні рекомендації із викладання іноземної мови в умовах дистанційного навчання. Асоціація вчителів іноземної мови. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://tkmcim.wordpress.com/2020/04/29>
3. Кухаренко В. М., Бондаренко В. В. Екстрене дистанційне навчання в Україні: Монографія / За ред. В. М. Кухаренка, В. В. Бондаренка – Харків: Вид-во КП «Міська друкарня», 2020. – 409 с.

TRENDS SHAPING HIGHER EDUCATION 2022

Kushmar L. V., Associate Professor of the Department of Foreign Philology and Translation, State University of Trade and Economics
Kolot L. A., Senior Lecturer of the Department of Foreign Philology and Translation, State University of Trade and Economics

The XXI century defines technology to be a significant role in the development of the educational process at higher education institutions.

Rapid development of information technologies has led to the birth of information societies and made it necessary for societies to follow it and adjust themselves to new technological advances. The rapid increase in

information and the number of students have brought about several problems and these new technologies has taken a part in the development of educational process and the quality imposed into the educational institutions has become compulsory (Keser, 1998). The fast improvement in Science and technology is affecting educational and social system as much as affecting the economical system. Technology use in education gives opportunity to the students in order to produce projects by working with together in an environment which supported with the internet and mobile learning devices. It was defined at that type of learning, networked learning, cooperative learning, knowledge and communication technologies are the ways of communicating with student-student, teacher-student, learning sources and between the learning institutions Different terms are used to indicate what students need in their educational environments, like digital literacy, technological literacy, and 22nd century skills.

However, education leaders, nationally and internationally are pointing to a new common definition of the students need as Information and Communication Technology (ICT) Literacy. It is argued that, empowering students with ICT literacy skills enables them to think critically, analyze information, communicate, collaborate, and problem-solve. Educational technology is used to increase the efficiency of education in educational settings. Computers and related technology are viewed as the future of teaching and learning and also as a powerful technological machine to promote development of learning. Computers are able to create a more attractive and effective learning environment. Technology has many different effects on education specifically in enhancing students learning. When technology and appropriate teaching methods are integrated in teaching and learning, a positive impact may be observed in both the cognitive and affective domains. Educational technology encompasses environmental organization or the design of the teaching environment for detecting student behaviours the determining of certain educational situations and gaining in experiences (Inelmen, 2009).

The situation of COVID-19 has drastically changed the way we teach and learn. Students now have to get used to distance learning via digital platforms due to social distancing. The latest technological trends in 2022 are being revolutionized with a strong focus on student-centered learning.

E-learning is a concept that focuses on the use of digital technologies in education. E-learning innovations are defined as technological or methodological e-learning forms which are perceived as new by potential users (Fischer, 2013).

The practical experience of teaching at Kyiv National University of Trade and Economics helped us define some trends about higher education in 2022:

1. Artificial Vs Human Intelligence.

Recent advances in AI may allow for more coordination and integration between of humans and technology. Therefore, quite some attention has been devoted to the development of *Human-Aware* AI. Many educational systems, many projects are trying to explore the use of AI for automatic test generation and assessment of students.

Much of this work is aimed at automating summative assessment, with a promise of reducing teacher workloads. A possible unintended consequence of this work is that high-stakes testing will be increasingly displaced by frequent low-stakes formative assessment, as the effort and cost required for assessment decreases. Current AI systems are very good in combining evidence from complex and varied sources of data and using them for real time pattern recognition. For example, student homework can relatively easily be checked and diagnosed by an AI system that has data on both individual student history and peer responses. Accumulated formative assessments could, therefore, to a large extent make high-stakes testing redundant. AI is also beginning to be used to diagnose student attention, emotion, and conversation dynamics in computer-supported learning environments, for example for course development and management, in an attempt to generate optimal groups for collaborative learning tasks, and to recognize patterns that predict student drop-out (Tuomi, 2018).

2. Physical Vs Online Presence

The predominance of online learning is breaking down traditional physical boundaries and creating an online culture, unique in its own right. Today we are in a situation where an online presence over the Internet could be more communicative and engaging than a physical presence.

However, it was noted that richness of technological affordances does not necessitate or guarantee the quality of online learning.

3. Formal Face-to-Face Vs Distance Education

Traditionally, distance education had been perceived as a secondary choice to formal face-to-face education. It was believed that the latter provided more opportunities for students to interact with the teacher and peers (other students) and could, therefore, be more beneficial for learning. However, this conventional advantage no longer holds. The decrease in formal education/training settings resonates with and is congruent with the recent emphasis on authentic workplace learning because of the contextual nature of cognition (Brown & Duguid, 2000).

4. Mono- Vs Multi-Lingual Online Learning

The English language has dominated the Internet. This dominance provides a common platform for communication but it has also created a divide between those who understand the language and those who do not, that is, those who know English are likely to enjoy the benefits of online learning. Due to recent developments in multi-lingual technology, it is now possible to access the Internet using one's native language (Liang & Chen, 2012).

There is a lot to keep in mind when we talk about educational technology trends – technology has seeped into education and renewed its whole teaching and learning process in the XXI century.

REFERENCES

Inelmen, E. (2009). Introducing a “Decision Support System” to enhance “Critical Educational Governance” in a digital era. *World Journal On Educational Technology*, 1(1). Retrieved March 8, 2011, from <http://www.worldeducationcenter.org/index.php/wjet/article/view/125>.

Fischer, H. (2013). E-Learning im Lehralltag. Analyse der Adoption von E-Learning in der Hochschullehre. Springer/VSVerlag, Wiesbaden, Germany.

Keser, H. & Özcan D. (2011). Current trends in educational technologies studies presented in World Conferences on Educational Sciences. *Procedia Social and Behavioral Sciences*, 15, pp. 3989–3998.

Liang, R. & Chen, V. (2012). Online Learning: Trends, Potential and Challenges. *Creative Education*, Vol.3, No.8, pp. 1332–1335.

Tuomi, I. (2018). The Impact of Artificial Intelligence on Learning, Teaching, and Education. Policies for the future, Eds. Cabrera, M., Vuorikari, R & Punie, Y., Publications Office of the European Union, Luxembourg. Doi:10.2760/12297, JRC113226.

КОМП'ЮТЕРНІ КОМУНІКАЦІЇ У ВИКЛАДАННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Латигіна А. Г., доцент, завідувач кафедри іноземної філології та перекладу, Державний торговельно-економічний університет

Латигіна Н. А., доктор політичних наук, професор, професор кафедри іноземної філології та перекладу, Державний торговельно-економічний університет

Застування ще у XX столітті комп'ютерів як засобів комунікації започаткувало становлення і розвиток її нового виду – комп'ютерної комунікації, яка швидко розповсюдилася в освітньому процесі як

засіб реалізації та координації педагогічної діяльності, педагогічного діалогу з різними за фахом студентами, реальними і віртуальними партнерами. Завдяки їй викладач отримав змогу використовувати сучасні інформаційні технології, працювати з необмеженими інформаційними ресурсами, отримувати і надавати різноманітні комунікативні послуги, притаманні інформаційно-освітньому середовищу.

Комп'ютерна комунікація дає змогу викладачам іноземної мови та студентам послуговуватися комп'ютером як універсальним засобом оброблення й передавання інформації. Вона відкриває доступ до необмежених масивів інформації, що зберігається у централізованих банках даних, забезпечує використання викладачем у навчальному процесі всього масиву знань, доступних інформаційному суспільству.

Комп'ютерною комунікацією називають процес взаємообміну інформацією між суб'єктами за допомогою вербальних і невербальних комунікативних систем, опосередкований комп'ютерними засобами комунікації.

Така комунікація охоплює всі традиційні види і форми мовлення – усну, писемну, внутрішню, монологічну і діалогічну. Завдяки комп'ютерній комунікації сформувалося метакомунікація – особлива форма комунікації, яка знімає просторово-часові обмеження в процесі роботи з різними джерелами інформації. Ресурси комп'ютерних комунікацій відкривають можливості для діалогу віддалених у просторі суб'єктів. Ця форма взаємодії є засобом міжнародної комунікації, що дає змогу залучити фахівців різних галузей знань до розв'язання загальнолюдських проблем.

Запровадження комп'ютерних технологій у викладанні іноземних мов підвищує вимоги до усного та писемного мовлення (мовленнєвих умінь), передбачає вміння користуватися інформаційними ресурсами комп'ютерних технологій (діалог: «людина-комп'ютер», «людина-комп'ютер-людина»).

Комп'ютерні комунікації мають потужні комунікативні можливості:

1) мультимедійний зв'язок, що поєднує голос, текст і відеозображення, які передаються по одній фізичній лінії зв'язку (перехід від вербальної до графічної комунікації на наочному, візуально-образному рівні). Суттєвим елементом такої комунікації є вибір засобу представлення інформації;

2) гіпермедіасистеми, що стимулюють внутрішній діалог користувача за умови, коли гіпертекст (база даних, яка складається з

текстових та/або графічних фрагментів, що містять логіко-сміслові або асоціативні зв'язки для переходу від одного вузла до іншого) поєднує у собі завдання на розуміння і предметні мікрозадачі. Ці види діяльності, розкриваючи способи мислення, сприяють зіставленню різних позицій, спонукають до самостійного розмірковування, оцінювання висловлених гіпотез, аргументів, прийняття самостійних рішень, аналізу різних точок зору, оцінних суджень;

3) телекомунікаційні технології (технології передавання й одержання інформації за допомогою глобальних комп'ютерних мереж), які ґрунтуються на спілкуванні, об'єднанні, стиранні кордонів між окремими соціумами, вільному обміну думками, ідеями, інформацією учасників спільного проєкту. Засновані вони на широких контактах з культурою різних народів, досвідом людства.

Критики комп'ютерної комунікації зосереджують увагу на таких її недоліках, як втрата міжособистісної взаємодії, знеособлення, емоційна віддаленість комунікантів, певною мірою неекологічність.

Системи комп'ютерної комунікації класифікують за різними критеріями. За адресною спрямованістю повідомлень і часом реакції, відповіді на них розрізняють системи особистого й колективного листування; за часом реакції на відправлене повідомлення – системи інтерактивного спілкування (синхронного режиму зв'язку «on-line») й відстроченого (асинхронного режиму зв'язку «off-line»).

Серед комп'ютерних систем підтримки міжособистісної комунікації виокремлюють такі їх типи:

1) інтерактивне особисте листування. До нього відносять чат (chat), коли повідомлення, що набирається одним із учасників діалогу, автоматично відображається і на моніторі іншого учасника, на яке він у такій самий спосіб відповідає, продовжуючи діалог;

2) відстрочене особисте листування. До нього належить електронна пошта (e-mail). Користувач набирає повідомлення і відсилає його адресату, який, отримавши його, за необхідності посилає відповідь;

3) колективне інтерактивне листування. Мається на увазі колективний чат, коли учасники колективного обговорення по черзі обмінюються репліками-повідомленнями;

4) відстрочене колективне листування. Основною формою його є електронні конференції (форуми). Повідомлення, що відсилається на конференцію, стає доступним усім її учасникам. Кожен учасник може відповісти на нього, підтримавши обговорення, а ще може ініціювати нові питання.

Різні типи комп'ютерної комунікації детермінують інтенсивність діалогу. Якщо обмін інформацією здійснюється за допомогою електронної пошти, діалог уповільнюється, є високоструктурованим, оскільки здійснюється у письмовій формі. Високий ступінь інтенсивності діалогу досягається за допомогою комп'ютерних конференцій, у процесі яких користувач відповідає на запитання інших і кожен бере участь у діалозі, інформаційно збагачуючи його.

Поширеною формою комунікації є квазидіалог – внутрішня дидактична розмова (керований внутрішній дидактичний діалог), що здійснюється у формі інструкцій, які припускають, що людина вже володіє основною інформацією стосовно певного твердження.

Комп'ютерні комунікації завдяки наочному поданню інтелектуальних засобів (гіпотез, прийомів аналізу умови, контролю за діями) забезпечують включення користувача у змодельований комп'ютером процес спілкування, що уможливлює засвоєння нової інформації під час внутрішньої комунікації; демократизують використання освітніх, інформаційних ресурсів, через фізичну непередставленість партнерів у текстовій комунікації запобігають виникненню традиційних комунікативних бар'єрів, зумовлених зовнішніми даними співрозмовників (статтю, віком, соціальним статусом); надають змогу учасникам спілкування створювати про себе будь-яке враження за власним бажанням, тобто уможливлюють конструювання віртуальних особистостей.

Відсутність невербального впливу в умовах комп'ютерної комунікації вирішується шляхом впровадження мережних мультимедійних технологій, таких як Quick Video Server (QVS) – програмне забезпечення відеосерверу на базі операційної системи Windows NT (забезпечує економічне і просте спільне використання відеоданих). QVS підтримує всі стандарти відеоформатів, добре працює із стандартними локальними мережами і глобальними мережами на основі протоколу TCP/IP. За допомогою таких серверів користувачі мережі можуть бути забезпечені високісним відеосервісом у режимі реального часу й активної повноцінної комунікації.

Для ефективної професійно-педагогічної комунікації викладач має уміти використовувати інформаційні ресурси комп'ютерних технологій (діалог «людина-комп'ютер»), працювати з різними видами, носіями, електронними банками інформації; здійснювати швидко і кваліфіковано пошук, відбір необхідних даних із різних джерел інформації (професійна, психолого-педагогічна література,

періодика); працювати з текстовими файлами (Web-сторінками); використовувати мережу Internet і локальну мережу для організації навчального процесу; управляти навчально-виховним процесом за допомогою комп'ютерних технологій; приймати і надсилати повідомлення електронною поштою; встановлювати комунікативні зв'язки в різних режимах зв'язку («off-line», «on-line»); володіти культурою діалогу (сетікетом) із всесвітньою мережею.

Отже, необхідно зазначити, що комп'ютерні комунікації відіграють значну роль у викладанні іноземних мов, а також, безумовно, покращують ефективність як викладання, так і засвоєння навчального матеріалу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Волкова Н. П. Професійно-педагогічна комунікація / Н. П. Волкова. – К.: ВЦ «Академія», 2018. – 256 с.
2. Основи дистанційного навчання. Дистанційний курс / За ред. В. М. Кухаренко. – Харків: ХДПУ, 2019. – 370 с.
3. Основи нових інформаційних технологій навчання / За ред. Ю. І. Машбіца. – К: ТЗМН, 2020. – 442 с.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ З ВИКОРИСТАННЯМ ДИСТАНЦІЙНИХ ОСВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ

Малиновська І. А., старший викладач кафедри іноземної філології та перекладу, Державний торговельно-економічний університет

Використання дистанційних освітніх технологій – це якісно новий рівень взаємодії між викладачем та студентами. Сучасне суспільство потребує активних особистостей, здатних орієнтуватися в безкінечному інформаційному просторі, готових до безперервного саморозвитку та самоосвіти. Тому стоїть завдання надати студентам можливість творчо, критично та відповідально використовувати цифрові медіа. У такій ситуації викладач отримує нову роль – роль провідника знань, помічника та консультанта. Мета впровадження дистанційних освітніх технологій у систему навчання полягає у забезпеченні якісної освіти, незалежно від місця проживання, соціального стану та стану здоров'я студентів. За допомогою правильних технологій можна створити ідеальне середовище для навчання. «Цифрові технології надають багато можливостей краще зрозуміти процеси, проілюструвати їх і самостійно спроектувати.

Потрібні навички фільтрації через велику кількість інформації. Цифрові технології у майбутньому стануть центральним елементом навчальних закладів», – вважає німецький соціолог проф. Кай Мааз [1]. Важливо створити умови, щоб студенти могли самостійно використовувати цифрові медіа. Принципами технології є гнучкість, модульність, динамічність, системність, урахування специфіки предметної області, інтерактивне спілкування та ін.

Технологічна освіта охоплює широку область цифрової грамотності та виділяє три найважливіші аспекти [2]:

Технологічний: включає здатність вибирати правильні технології для виконання конкретного завдання у поєднанні з базовим дослідницьким ставленням.

Когнітивний: включає знання програмування (наприклад, для 3D-друку), обчислювальне мислення, аналіз даних.

Етичний: сприяє формуванню поінформованого та критичного ставлення, наприклад, щодо питань безпеки та захисту даних, мережевого етикету тощо; часто розглядається у контексті медіа освіти.

Дуже важливо організувати навчальний процес так, щоб студент активно, з інтересом і захопленням працював на уроці, бачив плоди своєї праці, міг самостійно їх оцінювати. Допомогти у вирішенні цього завдання може поєднання традиційних методів навчання та сучасних інформаційних технологій, у тому числі використання електронних або мультимедійних освітніх ресурсів з використанням Інтернету. Технологія в аудиторії означає, що студенти вивчають нові способи дослідження, збору ресурсів, співпраці, документування, комунікації, залучення засобів масової інформації тощо. Помилкою для педагогів може бути думка: що я можу зробити з технологією? Швидше питання «Що ця технологія може зробити для мене?» може виявити переваги, необхідні для успішної інтеграції технологій і пом'якшити недоліки, як, наприклад [3]:

1. Навчання з відео. Відео захоплюють, обмежують кількість матеріалу для читання та прискорюють доставку контенту, допомагають зрозуміти складні проблеми та можуть забезпечити веселий та цікавий досвід навчання. Під час створення власного відео, слід уникати нудних форматів, поганого звуку або поганої якості зображення.

Переваги:

- Відео цікаві та веселі, вони стимулюють почуття і в результаті можуть покращити навчання.
- Відео можуть допомогти наочно пояснити складні теми.

- Відео скорочують час читання та дозволяють навчати асинхронно.

Недоліки:

- Створення якісного навчального відео може зайняти багато часу.
- Надмірний вміст відео – це не те, чого хочуть студенти; погані відео ще більше відволікають.

2. Інструменти та платформи для навчання. Використання цифрових інструментів Padlet, Google Doc, Miro, Canva, Poll Everywhere, Quizlet, MS Team, Skype, Zoom – це актуальність сьогодення. Всі ці програми не лише потребують часу для розуміння та інтеграції в щоденні заняття, але й можуть заплутати студентів, тому важливо створювати певну послідовність у виборі інструментів для оцінки, спілкування та обговорення.

Переваги:

- Творчість і різноманітність у спілкуванні та груповій роботі можуть покращити навчання.
- Технології необхідні в еру дистанційного навчання, дозволяючи проводити асинхронне та синхронне навчання.
- Цифрові інструменти дозволяють різні типи оцінювання і можуть добре вписуватися в концепцію активного навчання.

Недоліки:

- Нові інструменти вимагають часу та інвестицій. Деякі програми мають обмежену функціональність у безкоштовних версіях.
- Надмірна кількість онлайн-вікторин і блокнотів може зменшити елемент несподіванки та співпраці ентузіастів.

3. Технологічні інвестиції в обладнання аудиторій потребують часу та коштів:

Переваги:

- Технологія може заощадити час і ресурси.
- Технологія може допомогти освітянам більше зосередитися на своїх основних обов'язках.
- Правильні налаштування та інструменти покращують середовище навчання для викладачів і студентів.

Недоліки:

- Це вимагає часу та затрат, постійної підтримки та оновлень.
- Роль викладача оцінюється та контролюється по-різному, і якщо її не коригувати, якість може бути порушена.

Щодо використання цифрових технологій під час занять можна зробити наступні висновки [4]: використання цифрових медіа не тільки доповнює навчання, але й стимулює процеси викладання та

навчання; цифрове навчання особливо вигідне, коли пристрої використовуються для різних компетенцій; воно не обов'язково має бути всеохоплюючим. Емпіричні дослідження останніх років підтверджують, що використання одних лише технологій не призводить до кращого навчання але відповідні дидактичні стратегії стимулюють його, тобто ефективне використання технології залежить від дидактичного підходу та процесу викладання.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Bildung-Kassel, (2021). Lernen am digitalen Herzen: der Unterricht der Zukunft. 10/2021, online unter: <https://www.sueddeutsche.de/bildung/bildung-kassel-lernen-am-digitalen-herzen-der-unterricht-der-zukunft-dpa.urn-newsml-dpa-com-20090101-211004-99-474134>
2. Cattaneo A. (2018). Wie können digitale Technologien im Unterricht effektiv eingesetzt werden? OBS EHB Trendbericht 3, online unter: <https://www.ehb.swiss/publication/cattaneo-2018-wie-konnen-digitale-technologien-im-unterricht-effektiv-eingesetzt-werden>
3. Tenten A, (2021). Vor-und Nachteile von Technologie im Unterricht, 2021, online unter: <https://hospitalityinsights.ehl.edu/de/vorteile-nachteile-technologie-im-unterricht>
4. Dirks S., Dörnhaus S., Hoene S. Digitale Medien im Fachunterricht. Verlags-GmbH & Co KG, Kiel, 2018. S.17.

СТВОРЕННЯ ВІРТУАЛЬНОГО ПРОСТОРУ ДЛЯ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ

Мамченко С. П., старший викладач кафедри сучасних європейських мов, Державний торговельно-економічний університет

Пандемія та локдаун в березні 2020 року враз змінили не тільки в наше повсякденне життя, але йу професійну діяльність, зокрема, набуття досвіду викладання іноземних мов в умовах дистанційного навчання. Протягом досить короткого часу потрібно було перейти з моделі занять в аудиторії на заняття у віртуальному просторі. Незважаючи на те, що використання можливостей інтернету не було на той момент для викладачів і студентів КНТЕУ чимось абсолютно новим і незвіданим, викладання іноземної мови за професійним спрямуванням на платформах дистанційного навчання стала для багатьох своєрідним викликом.

Вже наприкінці 20 століття дистанційна форма освіти набула популярності в західному світі. Пандемія ж спричинила її поширення

й в Україні. Як і будь-яка інша форма проведення занять, вона має свої переваги та недоліки. Проте, варто зазначити, що навіть ті, хто був переконаний у неможливості успішного викладання іноземної мови поза аудиторій, тобто не перебуваючи в безпосередньому контакті зі студентами, бачать наразі позитивні моменти викладання на платформах дистанційного навчання.

Вивчення іноземної мови в умовах дистанційного навчання – нова реальність як для викладачів, так і для студентів. Багато хто з викладачів виявилися не готовими до цього. Декому довелося за короткий термін опанувати основи, необхідні для проведення онлайн-конференцій. А найголовніше, крім технічної сторони проведення занять дистанційно, необхідно було підготувати навчальний матеріал певного змісту і подати його у такому вигляді, щоб студент зміг самостійно в ньому орієнтуватися. Адже дистанційне навчання – це в певному сенсі заочна освіта, якою передбачено самостійне опрацювання більшої частини навчального матеріалу. Необхідно пам'ятати також проте, що сучасні месенджери уможливають практично постійний контакт студента і викладача, а викладач завжди має бути готовий надати допомогу.

Дистанційна форма навчання не зможе повністю замінити традиційну систему освіти, проте вона здатна стати ефективним доповненням традиційних методів роботи. Оптимальним у данному випадку буде використання змішаної моделі навчання іноземним мовам. Характерною ознакою сучасного життя сьогодні є мобільність. Мобільність у вивченні іноземних мов теж дуже важлива. Дистанційні форми навчання універсальні за своєю суттю: вони дозволяють використовувати будь-які прийоми та методи навчання. Можна з упевненістю сказати, що система освіти в подальшому буде характеризуватися стрімким розвитком і впровадженням технологій дистанційної освіти.

На сучасному етапі політико-економічної ситуації як у світі так і в Україні знання іноземної мови є одним з найважливіших критеріїв оцінки професіоналізму майбутнього фахівця, якому в процесі професійної діяльності необхідно працювати з інформацією, яка доступна світовій спільноті, а також вільно спілкуватися із зарубіжними колегами на професійному та соціально- побутовому рівнях. В сучасних умовах у немовних ЗВО змінюється статус іноземних мов у системі вищої професійної освіти. Стає важливим придбання не тільки спеціальних знань, а й успішне оволодіння іноземною мовою, при цьому мета та зміст навчання іноземним мовам зорієнтовані на фаховий напрямок спеціальностей [1].

Враховуючи те, що іноземна мова—це інструмент майбутньої фахової діяльності, педагоги вищої школи ставлять завдання формувати не тільки мовні і мовленнєві вміння і навички, а й надавати інформацію шляхом використання професійно спрямованих іншомовних текстів, оволодіння спеціальною термінологією, навчання професійно орієнтованому перекладу.

На сьогоднішній день у зв'язку з ситуацією в світі система дистанційного навчання набула особливої актуальності. Загальнодоступність Інтернету і простота його використання сприяли досить швидкому переходу ЗВО на дистанційне навчання в умовах оголошеного по всьому світу карантину.

За умов дистанційного навчання самостійна робота студентів виходить на передній план навчального процесу. Така форма роботи зі студентами забезпечує можливість перативної передачі на будь-які відстані інформації будь-якого обсягу, будь-якого виду (візуальної та звукової, статичної та динамічної, текстової та графічної); зберігання її в пам'яті комп'ютера протягом потрібного часу, її редагування, обробку, друк тощо; інтерактивності за допомогою спеціально створюваної для цих цілей мультимедійної інформації та оперативного зв'язку з викладачем; доступу до різних джерел інформації [2].

Специфіка дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» для студентів немовних спеціальностей пов'язана перш за все з тим, що навчання спрямовано не на засвоєння основ наук, а на оволодіння новою мовою, способами використання цієї мови — аудіюванням, говорінням, читанням і письмом. Іншою специфічною рисою іноземної мови є її предметність, професійна спрямованість, що означає необхідність навчання іноземної мови для подальшого спілкування в професійній сфері. При цьому мета навчання іноземної мови полягає у формуванні у студентів немовних спеціальностей комунікативної компетенції. Система дистанційної освіти сприяє ефективності засвоєння іноземної мови студентами немовних спеціальностей, адже вона дозволяє збільшити обсяг мовної практики, використовуючи можливості інтернет-сервісів, залучаючи носіїв мови і організовуючи спілкування з ними [3].

Таким чином, необхідно відзначити, що дистанційне навчання сприяє реалізації сучасної освітньої парадигми, невід'ємними компонентами якої є особистісно-орієнтоване навчання, індивідуалізація і диференціація навчальної діяльності, можливість автономного навчання, самоосвіта і саморозвиток студентів. Дистанційне навчання також є мотивуючим фактором у вивченні

іноземних мов, сприяє формуванню у студентів немовних спеціальностей загальнокультурних і професійних компетенцій, але в першу чергу – іншомовної комунікативної компетенції [4].

Перехід на систему дистанційного навчання ставить перед викладачами ЗВО завдання освоєння і впровадження сучасних освітніх та технічних засобів, а також розробки дистанційних курсів, кожен з яких представляє собою особливим чином сконструйовану систему навчання в інтернет-середовищі. Відбір і організація змісту навчання іноземної мови студентів немовних спеціальностей в дистанційному режимі залежать від мети, вибору моделі дистанційного навчання, можливостей програмного забезпечення, компетентності педагогічних кадрів та готовності учасників освітнього процесу до взаємодії у мережі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Про Національну програму інформатизації : Закон України від 4 лют. 1998 р. № 74/98-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1998. – №27-28. – (Редакція станом на 01.01.2022) Ст. 181.

2. Морзе Н. В. Інформаційні технології в навчанні : навч. посіб. / за ред. Н. В. Морзе. – К. : Видавнича група ВНУ, 2004. – 240 с.

3. Положення про дистанційне навчання (Затверджено наказом Міністерства освіти і науки України 16.10.2020 № 40) [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0703-13#n18>

4. Що таке дистанційна освіта: як вона працює ? [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://www.vsemisto.info/osvita/2355-sho-take-vysha-osvita-jak-vona-prazhuje>

МЕТОДИ ТА ФОРМИ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ЗА УМОВ ПАНДЕМІЇ

Михайлова Н. О., старший викладач кафедри іноземної філології та перекладу, Державний торговельно-економічний університет

Дистанційне навчання – це дуже актуальна тема в часи пандемії COVID-19. Блокування економіки та соціального життя вплинуло на всі сфери освіти: школи та університети були закриті на тривалий період часу, а все навчання переведено в онлайн та дистанційний режим. Одним із пунктів термінових заходів стали заборона традиційних (очних) форм навчання, закриття усіх навчальних закладів і введення режиму карантину. Швидкість впровадження

карантинних заходів і відсутність будь-якої підготовки до такої складної ситуації стали шоком як для учнів і студентів, так і для навчальних закладів разом із викладачами. Вказаний феномен матиме довгострокові наслідки для всієї освітньої сфери не тільки нашої країни, а й усього світу. Однак пандемія коронавірусу також принесла цифровий сплеск у системі освіти. Дистанційне навчання стає звичайною практикою, про що свідчить кількість університетів, що пропонують програми дистанційного навчання, до того ж ситуація складається таким чином, що все більше студентів потребують гнучкого режиму роботи.

Екстремальний перехід вищої освіти за умов карантину до іншого режиму навчання призвів до створення такої виключної ситуації, у якій саме дистанційні технології виявилися єдино можливими засобами для здійснення освітнього процесу. Викладачі за досить короткий час були змушені оволодіти навичками використання можливостей засобів інноваційних технологій і їх поєднання зі звичними традиційними засобами, формами та методами навчання. Серед моделей дистанційного навчання доцільно використовувати два різновиди: традиційно-дистанційне й електронно-дистанційне навчання. Особливостями традиційно-дистанційного навчання є асинхронність у часі, постачання навчального матеріалу через пошту та інші засоби передачі інформації. Електронно-дистанційне навчання відбувається асинхронно і синхронно, зв'язок між викладачем і студентами й обмін навчальним матеріалом відбувається з допомогою інформаційно-комунікативних технологій. Такі моделі навчання мають свої переваги та недоліки. Серед переваг можна відзначити: доступність, прозорість, гнучкість, мобільність, оперативність, раціональність, можливість живого спілкування, інтерактивність, можливість для саморозвитку, самостійна робота із застосуванням нових інформаційно-комунікативних технологій, наявність позитивного емоційного фону.

Сьогодні існують уже готові платформи з усіма необхідними вмонтованими інструментами для дистанційного навчання. Найбільш розповсюдженими платформами для дистанційного навчання є Moodle, LOTUS Learning Space, Teams, Sakai, eFront. Під час вибору платформи для дистанційного навчання іноземної мови слід враховувати певні фактори: інтерфейс, можливість викладання аудіо-та відеозаписів, презентації та посилання на корисні Інтернет-ресурси, автоматичний розрахунок статистики відповідей і контроль активності слухачів. Всі ці фактори дають можливість максимізувати

ефект дистанційної роботи. Основні види діяльності, які використовуються для проведення такого типу занять, подібні до видів діяльності на звичайних заняттях. До них належать: бесіди, дискусії, обговорення, рольові ігри з вирішенням навчальної проблеми, інтерактивні форми та методи навчання, проектна діяльність, тощо. Ефективним прийомом удосконалення іноземної мови під час онлайн навчання можна вважати тематичні презентації. Презентація впливає одразу на декілька видів пам'яті: зорову, слухову, емоційну і моторну. Під час організації онлайн-заняття з використанням презентації навчальний матеріал представляється наочно та доступно. У процесі виступу студент має можливість використовувати ключові слова, схеми, таблиці, картинки. Це дозволяє будувати відповідь впевнено, послідовно і розгорнуто.

Тренінг – це форма інтерактивного навчання, метою якої є розвиток навичок міжособистісного спілкування. Великою перевагою тренінгу вважається те, що всі учасники активно включені у процес навчання. Викладач, котрий проводить тренінг, повинен володіти психолого-педагогічними знаннями та вміти доцільно використовувати їх у процесі навчання, знати методику отримання інформації, вміти збирати її та представляти учасникам.

У контексті застосування в період дистанційного навчання іноземної мови такої інтерактивної форми, як проблемне навчання, важливою є не тільки проблемна задача, а й уміле викладення питань для розгляду. Як наслідок – це стимулює творче мислення студентів, дозволяючи їм здобувати нові знання, навички й уміння. Робота (а саме обговорення) у групах проводиться зазвичай за конкретною темою та націлена на знаходження правильного рішення і досягнення кращого взаєморозуміння. Групові дискусії сприяють кращому засвоєнню матеріалу. Актуальною та результативною вважається така форма роботи, як веб-квест. Веб-квест – це такий вид пошукової діяльності, за якого студенти добувають необхідну інформацію в Інтернет-мережі за вказаними адресами. Квести сприяють розвитку критичного мислення та синтезу отриманої інформації. Представлення результатів виконання умов веб-квесту може відбуватися за допомогою усного звіту, створення презентації, написання есе, створення веб-сторінки тощо. Також одним із методів, який сприяє розвитку мовної компетенції та має високий рівень мотивації як учнів так і студентів, є гра. Серед ігрових видів діяльності можна виокремити ділові ігри, проектування, індивідуальні та інноваційні ігри, моделювання ситуацій, пошуково-апробаційні, проблемно-орієнтовані та керівні ігри. Цей вид роботи

характеризується активністю уяви. Практично всі ці різновиди ігор можна використовувати під час дистанційного навчання іноземної мови.

Отже, робота викладача під час пандемії відкрила нові можливості щодо більшого використання інтернет-технологій. За умов карантинних обмежень більшість видів аудиторної роботи – дискусії, мозковий штурм, презентації, ділові ігри тощо – викладачі проводять у віртуальному просторі. Формат навчання переважно змішаний – частина тем вивчається на заняттях, частина – як завдання для самостійної роботи студентів. Викладачі іноземної мови постійно знаходяться в пошуку найбільш результативного, цікавого й ефективного способу навчання.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бабенко М. Ю. Використання онлайн-платформ для формування та удосконалення англomовної лінгвосоціo-культурної компетентності. Матеріали І всеукраїнської науково-практичної конференції «Дистанційна освіта: реалії та перспективи» (12 грудня, 2018 р., м. Харків). Харків : ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2018. С. 7–9.
2. Доценко С. О., Прокопенко І. А. Цифрова грамотність як складова фахової компетентності майбутнього викладача. Матеріали І всеукраїнської науково-практичної конференції «Дистанційна освіта: реалії та перспективи» (12 грудня, 2018 р., м. Харків). Харків: ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2018. С. 15–18.
3. Кухаренко В. М., Бондаренко В. В. Екстрене дистанційне навчання в Україні: Монографія / За ред. В. М. Кухаренка, В. В. Бондаренка – Харків: Вид-во КП «Міська друкарня», 2020. – 409 с.

ДИСТАНЦІЙНА ОСВІТА У ПЕРІОД ПАНДЕМІЇ

*Мірочник В.В., викладач кафедри іноземної філології та перекладу,
Державний торговельно-економічний університет*

Сучасний світ загалом та освіта зокрема, зазнали великих змін за останні роки. Пандемія Covid-19 суттєво вплинула на освітній процес не лише в Україні, а й у всьому світі. Тому, не дивно, що кожен навчальний заклад намагався якнайкраще організувати навчальний процес. Деякі університети повністю перейшли на дистанційну освіту, інші – на змішане навчання.

Під час прийняття рішення про організацію освітнього процесу із застосуванням технологій дистанційного навчання в умовах пандемії адміністрація закладу освіти спирається на нормативно – правові акти, а саме: «Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної Середньої освіти» (Наказ МОН України No 1115 від 08.09.2020); Державні санітарні правила і норми влаштування, утримання загальноосвітніх навчальних закладів та організації навчально – виховного процесу ДсанПіН5.5.2.008 – 01(Наказ МОЗ України No 2205 від 25.09.2020) та ін. [1; 2].

Змішане навчання (англ. Blended learning) – це різновид гібридної методики, коли відбувається поєднання різних видів навчання: онлайн - навчання, традиційного та самостійного навчання.

Під змішаною формою навчання розуміють освітню технологію, яка поєднує навчання за участю педагога та онлайн - навчання. Змішане навчання передбачає елементи самостійного контролю здобувачем освіти часу, місця та темпу навчання, тобто власного освітнього маршруту, а також інтеграцію досвід у навчання з педагогом і онлайн [3].

Відносно статистики проведення дистанційного навчання, слід зауважити, що думки респондентів розділилися. Так, наприклад, більше 50% опитаних – вважають, що ефективність дистанційного навчання залежить саме від майстерності педагогів, які беруть участь у цьому процесі. Третина учасників опитування вважають, що мотивація вчителя має вплив на ефективність дистанційного навчання а інше -мотивація учня [4].

Дослідження проведене соціологічною службою Центру Разумкова спільно з Фондом «Демократичні ініціативи» імені Ілька Кучеріва» повідомили, що «близько половини українців негативно ставляться до запровадження дистанційної освіти у зв'язку з пандемією, підтримали цей крок 32% громадян. Категорично негативних оцінок найбільше у Південному (29%) та Східному (28%) регіонах» [5].

Також зазначено, що «61% громадян вважають, що досвід управління освітнім закладом є важливою якістю, якою має володіти міністр освіти. Ще 50% вважають важливим досвід викладання у освітньому закладі, 47% говорять про незаплямовану професійну репутацію та чесно заслужені наукові ступені, 39% – про доброчесність. ... 35% також визнають, що міністр освіти повинен мати довіру у професійному середовищі – серед спільноти вчителів, викладачів, директорів шкіл, ректорів та інших працівників галузі освіти та науки» [5].

Таким чином, можна зробити висновок, що незважаючи на критику, дистанційне навчання досить швидко зайняло значну частину на ринку сучасної освіти.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Про затвердження Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти: наказ МОЗ України від 25. 09. 2020 р. No 2205 URL:<https://moz.gov.ua/article/ministry-mandates/nakaz-moz-ukraini-vid-25092020--2205-pro-zatverdzhennja-sanitarnogo-reglamentu-dlja-zakladiv-zagalnoi-serednoi-osviti> (дата звернення 06.02.2022).
2. Деякі питання організації дистанційного навчання: наказ МОН України від 8.09.2020 р. No 1115. URL:<https://mon.gov.ua/ua/npa/deyaki-pitannya-organizaciyi-distancijnogo-navchannya-zareyestrovano-v-ministerstvi-yusticiyi-ukrayini-94735224-vid-28-veresnya-2020-roku> (дата звернення 06.02.2022)
3. Теорія та практика змішаного навчання: монографія. В. М. Кухаренко та ін. Харків: НТУ «ХПІ», 2016. 284 с.
- 4.<https://openedu.kubg.edu.ua/journal/index.php/openedu/article/view/363>
5. <https://razumkov.org.ua/napriamky/sotsiologichni-doslidzhennia/osvita-i-pandemii-shcho-ukraintsi-dumaiut-pro-dystantsiine-navchannia-ta-iak-otsiniuiut-zno>

ROLE OF MULTIMEDIA TECHNOLOGIES IN STUDENTS' INDEPENDENT WORK IN CONDITIONS OF DISTANCE LEARNING

Olga Nikitenko, Senior Lecturer, Department of Foreign Languages for Business and International Communication, National University of Food Technologies

Yuliana Malyk, Senior Lecturer, Department of Foreign Languages for Business and International Communication, National University of Food Technologies

Currently during the period of the pandemic unsteady social and economic conditions and new educational priorities related to changing educational paradigms set the transition from reproductive forms and methods of teaching to individual and creative ones.

Recently, when many higher schools throughout Ukraine were necessitated to apply the remote form of learning and teaching, the

university curriculum has provided a very limited number of academic hours for foreign languages and at one time has given the students possibility to study more independently. At the same time, the flow of educational information is increasing and the number of academic hours does not provide any opportunity to cover all aspects of foreign language learning and equip future professionals with all the knowledge and skills that will make them competitive in an increasingly globalized world. As a result, the preference is now given to active teaching methods, which are aimed at developing students' independence, flexibility, variability, critical thinking.

The most powerful source of students' cognitive activity, development of their creative abilities, interests, skills and other intellectual factors are innovation technologies, namely information and communication technologies (ICT). One of the modern and promising ICT is multimedia technologies (MMT). By multimedia technology we mean a technology that outlines the order of development, operation and application of information processing tools of different modalities [1].

The use of MMT in a foreign language teaching and learning has a number of advantages for both teachers and students, such as flexibility of application at different stages of training; possibility of application at any stage of practical classes; possibility to economize time; educational material is better perceived and remembered by students; individualization of learning, determining the pace of work; record of student's data; collection and processing of statistical data on individual educational activities of students; creating a comfortable learning environment; reduction of types of activities that tire the student; use of various audiovisual teaching aids (graphics, sound) to enrich and motivate learning, visual and dynamic presentation of material; intensification of students' learning activities; intensification of training and increase of motivation, formation of students' self-esteem and creation of conditions for independent work, etc. [3]

Modern multimedia products (MP) carry information of various types and involve the use of special technical devices to be created and reproduced. Currently, such multimedia products as computer dictionaries, electronic encyclopedias, interactive directories, self-teaching tutorials of different languages, computer translation programs, automated training courses in English, computer language games, automated test systems are used at the Ukrainian higher schools.

Most importantly, MPs affect almost all the senses of students, combining printed text, graphics, motion pictures, still photos and audio, creating a "virtual reality" of real communication. It has been proven that the use of multimedia products and computer networks reduces learning

time by almost three times, and the level of memorization increases by 30-40 percent due to the simultaneous use of images, sound, and text [2].

Moreover, multimedia products not only contribute to the intensification of foreign language learning but also have such positive aspects of their application as interactivity, individualization of the learning process, increasing student motivation, which gives students the opportunity to work independently, individually, in a given or relaxed sequence, without experiencing many difficulties, especially in the context of remote education.

Therefore, computers allow to model conditions of communicative activity, to realize them in various training exercises of situational character. Modern multimedia products can be widely used at the stages of introduction, training and at the stage of application of knowledge, skills and abilities. With their help students have an opportunity to independently perform the following types of educational activities: practise spelling, pronunciation; study lexical and grammar material; improve understanding of audio texts; develop reading, writing and speaking skills.

All these advantages of using multimedia technologies for foreign language teaching help to solve the main task of language education - to develop students' language competence.

In conclusion, innovations in higher education should be supplemented through the proficiency and implementation of innovative teaching methods and forms. And multimedia is an educational technology that helps increase students' interest in learning foreign languages, expands students' motivation to study independently at a pace convenient for them, thus contributing to the individualization of learning and effective mastery of foreign languages.

REFERENCES

1. Безцінна Ж. П. Застосування мультимедійних засобів для оптимізації самостійної роботи студентів у процесі навчання іноземної мови в немовному ВНЗ.[Електронний ресурс] – Викладання мов у вищих навчальних закладах освіти. Випуск 16 – 2010. Режим доступу: <http://www-center.univer.kharkov.ua/vestnik/full/135.pdf>
2. Blitz, C. L. (2013). Can Online Learning Communities Achieve the Goals of Traditional Professional Learning Communities? What the Literature Says. REL 2013-003. Regional Educational Laboratory Mid-Atlantic. Retrieved from: eric.ed.gov/?id=ED544210
3. Кужель О. М. Використання персонального комп'ютера у вивченні іноземних мов. / О. М. Кужель, Т. І. Коваль //Нові інформаційні технології навчання в навчальних закладах України: Науково-методичний збірник, вип. 8: Педагогіка. – Одеса: Друк, 2010. – 242 с.

THE USE OF DISTANCE LEARNING TECHNOLOGIES IN TEACHING FOREIGN LANGUAGES

Пасик-Косарева Н. О., викладач кафедри іноземної філології та перекладу, Державний торговельно-економічний університет

Teaching foreign languages is a complex and multipronged process that requires the usage of different educational technologies that enhance learning efficiency and improve academic performance. Nowadays, there is a wide range of valuable tools for teaching foreign languages. Their number is constantly growing due to rapid technological development and changing socio-economic conditions. The most relevant and extensively discussed are distance learning technologies. They have been pushed to the forefront of educational practice by the advent of COVID-19. Distance learning technologies can be successfully used for forming linguistic competence taking into account all the benefits they provide.

A thorough theoretical analysis of the scientific development of remote learning technologies makes it possible to emphasize their advantages for mastering foreign language competence. According to K. Kozhukhov, distance learning technologies are the “technologies that allow the implementation of purposeful and methodically organized guidance in students' educational and cognitive activities and are based on the use of a wide range of traditional, information and communication technologies” [1]. Researchers distinguish the following types of distance learning technologies that can be used in teaching foreign languages: case technology, Internet technology, TV technology.

It should be mentioned that Internet technologies are the most widely used distance learning technologies in the educational process. They provide diverse opportunities for increasing the effectiveness of foreign language learning. In particular, Internet technologies give access to the latest authentic materials, socio-cultural information; direct communication with native speakers of the language being studied; participation in joint international projects, conferences, etc. [1]. There are many Internet tools available to teachers to organize lessons, create learning materials, and communicate with students: e-mail, video conferencing, virtual electronic libraries, online journals, databases, websites, weblogs, forums, virtual classrooms, bulletin boards, online multimedia learning courses.

Additionally, using information and communication technologies allows forming language skills more effectively by improving reading, writing, speaking, and listening skills and extending students' active and passive vocabulary. The students are provided with an extra opportunity of facing the social and cultural environment of foreign languages they study (speech etiquette, verbal behavior, culture issues, traditions of foreign

countries, etc.), as well as increase academic motivation through the use of authentic materials [2]. Hence, information and communication technologies are vital in teaching foreign languages in distance learning.

Another point to consider is the interactive approach to teaching foreign languages in distance technologies. Active implementation of the interactive learning technology multiplies didactic capabilities, ensuring visibility, audio and video support, and control, which generally contributes to the teaching level [4]. One of the forms of combining distance learning and methods of interactive learning is the usage of educational platforms (Moodle, Google Classroom, Microsoft Teams), services for video conferencing (Zoom, Skype, Google Meet), and online services with interactive exercises for learning foreign languages (LearningApps, Wordwall, iSLCollective, Quizlet, Kahoot). These Internet tools simplify the process of learning foreign languages remotely.

It is worth mentioning that new types of distance learning technologies have emerged. According to recent research, there are “technologies for mobile learning, multimedia learning and socialization, speech-to-text and text-to-speech recognition, and digital-game-based learning” [5]. The main tasks of using these technologies are the development of practical skills, providing students with educational content, improving interaction, changing approaches to learning.

The application of distance learning technologies presupposes the transformation of the teacher’s role. The teacher becomes an organizer and leader of students’ primarily independent work [3]. Distance teaching aids such as electronic textbooks, multimedia courses, and training programs help teachers organize, systematize, and control the process of learning foreign languages. The quality of forming linguistic competence in distance education directly depends on the learning material prepared by the teacher.

Researchers distinguish some requirements that should be met to improve the process of using distance learning technologies in teaching foreign languages. They include conducting regular surveys of students on the issues of training with elements of distance learning technologies, working out guidelines on using distance learning technologies in education, developing a mechanism of monitoring students’ out-of-class activities using distance learning technologies [2].

The weight of evidence suggests that the role of distance learning technologies in teaching foreign languages has changed significantly over the last few years. Distance learning technologies have become an integral part of the educational process despite some shortcomings and difficulties in use. They make it easier for students to immerse themselves in a rich

language practice environment and facilitate student autonomy. Thus, the proper usage of distance learning technologies can improve students' foreign language communicative competence.

REFERENCES

1. Cherniavskiy, B. *The distance learning technologies in the process of foreign language teaching*. Міжнародна науково-практична конференція «НПК – 2018», Суми, Україна.
2. Chistyakova, G., Bondareva, E., Demidenko, K., Podgornaya, E., & Kadnikova, O. (2017). Using innovative interactive technologies for forming linguistic competence in global mining education. *E3S Web of Conferences*, 15, 04010. <https://doi.org/10.1051/e3sconf/20171504010>
3. Simpson, O. (2013). E-Learning and the Future of Distance Education. *Distance and E-Learning in Transition: Learning Innovation, Technology and Social Challenges*. 107-118. 10.1002/9781118557686.ch8.
4. Valeev, A. A., Latypova, L. A., & Latypov, N. R. (2016). The use of interactive learning technologies in teaching a foreign language in high school. *International Electronic Journal of Mathematics Education*, 11(6), 1773–1784.
5. Zhang, R., & Zou, D. (2020). Types, purposes, and effectiveness of state-of-the-art technologies for second and foreign language learning. *Computer Assisted Language Learning*, 1–47. <https://doi.org/10.1080/09588221.2020.1744666>

ПРОБЛЕМИ ДИСТАНЦІЙНОГО ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

*Рудешко Є. В., старший викладач кафедри сучасних європейських мов
Державний торговельно-економічний університет*

З розвитком передових технологій та Інтернету дистанційне навчання набуває все більшого поширення. Велика кількість досліджень на суміжні теми свідчить про те, що інтерес до дистанційної освіти неухильно зростає. Однак слід зазначити, що останнім часом спостерігалася тенденція до втрати інтересу до цієї проблеми серед науковців, про що свідчить невелика кількість статей на цю тему за останні 10 років. Тим не менш, було помічено, що передумов того, що цей метод навчання втратить свою популярність, немає [1].

З появою глобальної пандемії, спричиненої вірусами COVID-19, майже всі освітні заклади перейшли на дистанційну освіту, що повернуло інтерес до цього методу навчання. Завдяки розробці спеціального веб-середовища, яке підтримує передові освітні практики, були помічені концептуальні зміни у сучасній системі освіти [3].

Враховуючи загальну доступність сучасних технологій і їх величезний вплив на повсякденне життя людини, сучасне суспільство увійшло до наступного етапу розвитку дистанційного навчання. Воно характеризується високою ефективністю та доступністю даних, а також швидкістю передачі інформації, незалежно від географічного розташування користувача [6].

Андерсон і Дрон виділяють три типи педагогіки дистанційної освіти: а саме, когнітивно-біхевіористську, соціоконструктивістську та коннективістську. Вони зазначають, що для досягнення максимальної ефективності дистанційного навчання необхідно застосувати всі згадані підходи [2].

Уважно досліджується повторне використання та адаптація відкритих освітніх ресурсів під час викладання іноземних мов (у тому числі англійської), та їх вплив на освітню практику. На основі даних дослідники побудували п'ятиступеневу модель повторного використання відкритих освітніх ресурсів. Відомо, що більшість студентів визнають, що саме обмежене спілкування з викладачем є основною складністю дистанційного вивчення англійської мови. Крім того, дистанційна форма вивчення англійської мови виявилася складнішою, ніж традиційна [4].

Останні розробки технологій навчання показали чудові результати для онлайн-навчання, навіть у сферах, які було важко контролювати онлайн. Однак, слід зауважити, що досвідчені студенти зазвичай мають нижчий рівень тривоги та розчарування під час занять, ніж ті, хто не має достатньої практики з дистанційними технологіями навчання [5].

Дистанційна освіта істотно впливає на концепцію навчання, а також способи отримання інформації та її засвоєння. Дослідження показали, що, наприклад, стать студента не грає ніякої ролі у навчальному процесі, при цьому навчальна мотивація, особистісний статус у групі вважаються основними.

Комп'ютерні технології та мережа Інтернет є основними способами зацікавлення та заохочення студентів до самостійної роботи завдяки багатьом факторам. По-перше, це зручність у використанні та доступність цих засобів, адже сьогодні у кожному

вищому навчальному закладі є комп'ютерні класи та мультимедійні аудиторії, під'єднанні до мережі Інтернет, а переважна більшість студентів має комп'ютер та Інтернет вдома. По-друге, способом заохочення є широкі можливості для самостійної роботи студентів, такі як праця з текстами, аудіо та відеоматеріалами, спеціальними програмами, електронне тестування знань, спілкування з носіями іноземної мови в режимі он-лайн, можливість знайти потрібний матеріал на будь-яку тему тощо [9].

Сьогодні існує низка комп'ютерних програм для вивчення, розвитку та вдосконалення знань, умінь та навичок студентів. Таким чином, комп'ютерні технології та мережа Інтернет є надзвичайно ефективними засобами організації самостійної роботи студентів мовних спеціальностей і заслуговують широкого використання. Вони комплексно розвивають навички мовлення, дозволяють глибше зрозуміти культуру країни, мова якої вивчається, спонукають інтерес до вивчення іноземної мови.

Важливим елементом самостійної навчальної діяльності студентів при оволодінні іноземною мовою є використання відеоматеріалу. З усіх доступних засобів він забезпечує найточніше відображення мови у користуванні, тому що вона вживається конкретними мовцями, тісно пов'язана з певною мовленнєвою ситуацією, а її комунікативна мета підсилюється цілим рядом візуальних закодованих немовних характеристик (пози, міміка, жести) [8].

Слід зазначити, що багато досліджень представляють порівняльний аналіз ефективності дистанційного та аудиторного навчання. Проте, результати досліджень суттєво відрізняються. Деякі автори роблять висновки про фантастичний потенціал дистанційної освіти, тоді як інші дослідники вказують на дуже слабку, а іноді й практично нульову ефективність дистанційного навчання. Наприклад, здійснивши порівняльний аналіз кількох груп студентів, що займаються як дистанційно, так і в аудиторіях, виявили зовсім незначні відмінності між результатами навчання. З іншого боку, деякі дослідження надають аргумент, що ефективність дистанційної освіти зростає з часом. Такі висновки можуть бути спровоковані швидким розвитком сучасних технологій і доступністю технічної підтримки [7].

В межах досліджень сьогодення виявлено основні фактори, що впливають на успішність дистанційного навчання. Крім того, зміни в тенденціях дистанційної освіти під час пандемії (COVID-19)

необхідно досліджувати, щоб оптимізувати навчальний процес у майбутньому.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Allen, I. E., & Seaman, J. (2010). Learning on demand: Online education in the United States, 2009. The Sloan Consortium.
2. Anderson, T., & Dron, J. (2011). Three generations of distance education pedagogy. *The International Review of Research in Open and Distance Learning*, 12(3), 80–97. <https://doi.org/10.19173/irrodl.v12i3.890>.
3. Arkorful, V., & Abaidoo, N. (2015). The role of e-learning, advantages and disadvantages of its adoption in higher education. *International Journal of Instructional Technology and Distance Learning*, 12(1), 29–33.
4. Bender, D. M., Wood, B. J., & Vredevoogd, J. D. (2004). Teaching time: Distance education versus classroom instruction. *American Journal of Distance Education*, 18(2), 103–114. https://doi.org/10.1207/s15389286ajde1802_4.
5. Marcum, J., & Kim, Y. (2020). Oral language proficiency in distance English-language learning. *CALICO Journal*, 37(2), 148–168. <https://doi.org/10.1558/cj.37788>.
6. Romanov, E. V. (2019). Efficiency assessment of higher education institutions: Contradictions and paradoxes. Part I. *The Education and Science Journal*, 21(9), 9–48. <https://doi.org/10.17853/1994-5639-2019-9-9-48>.
7. Simonson, M., Zvacek, S. M., & Smaldino, S. (2019). Teaching and learning at a distance: Foundations of distance education (7th ed.). IAP Inc.
8. Олійник Л.Й. Інноваційні технології викладання іноземних мов [Електронний ресурс] // http://www.rusnauka.com/Page_ru.htm.
9. Федоренко Ю. П. Доцільність і особливості використання аудіо і відео матеріалів на уроках іноземної мови [Електронний ресурс] // http://www.rusnauka.com/10_NPE_2008/Philologia/29839.doc.htm

ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ

Савчук Т. Л., викладач кафедри сучасних європейських мов, Державний торговельно-економічний університет

Навчання іноземної мови має на увазі особисте спілкування як викладача зі студентами, так і студентів між собою. В умовах карантину викладачі намагаються знайти способи взаємодії зі студентами, щоб не лише підтримувати та підвищувати їхній рівень

володіння мовою, а й зробити процес навчання максимально зручним, приємним та доступним для всіх учасників освітнього процесу. Дуже багато електронних ресурсів та програм активно використовуються викладачами.

Оскільки під час карантину немає можливості особисто контактувати зі студентами, зручно скористатися платформою MOODLE, яка доступна у нашому університеті. Дана платформа є оболонкою курсу. Перевага платформи полягає в тому, що це зручно для розміщення найрізноманітнішого контенту: завдань, тестів, відео-, аудіо-, текстових матеріалів, новин, оголошень, коментарів та оцінок. Повідомлення про будь-які скоєні дії надходять і студентам, і викладачам на електронну пошту, тому пропустити важливі новини практично неможливо.

GoogleClass дозволяє створювати віртуальні класи. Сервіс пропонує студентам виконувати письмові роботи в GoogleDocuments, і викладач має можливість редагувати роботу студента, відзначати або виправляти помилки та залишати коментарі. Потім відповідно до прописаних критеріїв виставляється оцінка. Далі викладач відстежує статистику, хто здав роботу вчасно, а хто пропустив дедлайн. Інші послуги від Google – GoogleForms, Drive і т.д. також інтегровані в Google Classroom, а терміни здавання робіт синхронізуються з Google Calendar.

Безперечно, процес навчання англійської мови неможливий без практики говоріння. Для цього на допомогу приходять програми для організації відеоконференцій Teams, Skype та Zoom. Однак Teams має низку істотних переваг перед Skype та Zoom: виникає менше проблем із зв'язком, зображення чіткіше; під час групового заняття можна писати індивідуальні повідомлення в чаті окремим студентам; незважаючи на те, що обидві програми надають можливість демонструвати свій екран комп'ютера, Teams і Google Class пропонує вибір, яку частину екрана вивести на загальний огляд – лише один веб-сайт, презентацію або документ Microsoft Word, тоді як Skype транслює весь екран повністю.

Zoom дозволяє розділяти студентів на пари та міні-групи, таким чином вони опиняються в окремому сесійному залі, не бачать і нечують інших учасників. Організатор конференції (викладач) може переміщатися між залами та слухати відповіді студентів.

Обов'язковим атрибутом будь-якого уроку є дошка, звичайна крейдяна чи маркерна. Вебсайти пропонують скористатися онлайн-дошкою, можливості якої набагато перевершують звичайну дошку класу: можна відкрити доступ всім (або деяким) студентам, щоб

кілька людей одночасно (або по черзі) могли писати, малювати, приклеювати фото, стікери, малюнки, аудіо, відео без обмежень.

Тож спочатку необхідно розібратися із позитивними особливостями. По-перше, студент знаходиться в будь-якому місці нашої планети, тому що немає прив'язки за географічним принципом. Особливо цікаво це для тих, хто за графіком своєї роботи змушений постійно міняти місце проживання. По-друге, можна займатися практично у будь-який час, тому що не завжди є можливість відвідати заняття у призначену годину.

Проте за цими позитивними моментами ховається й великий мінус. Він полягає в тому, що на природі або вдома вам буде важко налаштувати себе на потрібну для занять атмосферу. Цьому сприятимуть чимало відволікаючих чинників.

А також технічна сторона питання – наявність у студента доступу до високошвидкісного широкосмугового Інтернету. Для цього також потрібне відповідне обладнання - вбудований або зовнішній модем. Крім того, для ноутбука знадобиться потужний акумулятор або додаткове джерело живлення, щоб урок не перервався на найцікавішому місці.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Карамышева Т. В. Изучение иностранных языков с помощью компьютера. В вопросах и ответах. – СПб.: Союз, 2018.
2. Кузьмінський А. І., Омеляненко В. Л. Педагогіка: Підручник. - К.: Знання-Прес, 2017.
3. Околепов О. П. Процесс обучения в системе дистанционного образования // Эл. журнал "Дистанционное образование". – 2017. – № 3.

ВИКОРИСТАННЯ БЛОГ-ТЕХНОЛОГІЇ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ СТУДЕНТА

Сошко О. Г., канд. філол. наук, доцент кафедри іноземної філології та перекладу, Державний торговельно-економічний університет

Дистанційне навчання як форма організації навчального процесу у вищих закладах освіти упродовж довгого часу розглядалася як заочна форма. У зв'язку з загальною інформатизацією, система освіти зазнала низки змін. Глобальна мережа Інтернет, якодин з найважливіших чинників цифрової зміни суспільства, має потужний вплив на сферу освіти, зокрема на вибір засобів навчання. Через періодичний перехід на виключно дистанційну форму спілкування та

навчання вітчизняних ЗВО, особливої уваги заслуговують нові інтернет-технології, які ефективно допомагають студентам вивчати іноземні мови та вдосконалювати мовленнєві компетенції. У сучасному світі дуже важко уявити людину, яка жодного разу не шукала що-небудь в інтернеті, не користувалася навіть найпростішим телефоном. Багато людей мають свої персональні сайти, багато людей ведуть особисті блоги в інтернеті. Більшість інформації в інтернеті представлено іноземною мовою. Більше того, інформатизація професійної діяльності та науки викликала необхідність працювати з інформацією та обмінюватися нею саме іноземною мовою. У зв'язку з цим і навчання іноземної мови набуває нового значення. На думку А. В. Філатової, найбільш повному вирішенню проблеми оптимізації організації навчальної діяльності у вивченні іноземної мови сприяють блог-технології, зважаючи на такі їхні дидактичні властивості, як простота використання, ефективність організації інформаційного простору, інтерактивність та мультимедійність [4: 95]. П. В. Сисоєв визначив блог-технологію як одну із таких, що дозволяє будь-якому користувачеві мережі Інтернет створити персональну сторінку, блог (з англ. *blog* чи *weblog*) у вигляді щоденника чи журналу [3: 12]. На сьогоднішній день блог переважно розглядається як засіб спілкування і самовираження в глобальній мережі Інтернет, що має потенціал створення аутентичного мовленнєвого середовища. Блог-технології притаманні наступні дидактичні властивості: публічність (блоги доступні всім учасникам проекту, які перебувають на відстані один від одного); лінійність (зміни та доповнення розміщуються у хронологічному порядку); авторство та модерація (блогам притаманне одноосібне авторство, модерація блога здійснюється його автором) [3: 17].

Відповідно до мети навчання і розвитку конкретних мовленнєвих умінь студентів блоги поділяються на три види: блог викладача, особисті блоги студентів та блог навчальної групи [3; 4]. У навчанні іноземної мови найчастіше використовується навчальний інтернет-блог, створений із метою вирішення цілого ряду методичних завдань, серед яких: формування аудитивних навичок та умінь, розширення та збагачення лексичного словника, формування та удосконалення граматичних навичок, розвиток умінь читання, говоріння та письма [1: 205]. Використання блогів у навчальному процесі повинно мати чітке методичне обґрунтування, інакше робота у блогах матиме хаотичний характер і не зможе повною мірою сприяти досягненню поставлених цілей [2: 67]. Викладач може запропонувати студентам за власною моделлю побудови створити

їхні особисті блоги мовою, що вивчається, де вони можуть розмістити допустиму особисту інформацію (за бажанням) про дату та місце народження, сім'ю, захоплення, інтереси, друзів, досягнення у навчанні або спорті, посилання на улюблені сайти та сторінки, фотографії та відеоролики. Студентам можна запропонувати щотижнево оновлювати інформацію, а також додавати нову, ознайомлюватися із блогами одногрупників та коментувати інформацію, що там розміщена. На більш просунутих рівнях особисті блоги студентів можуть слугувати електронними портфоліо та містити накопичення матеріалів або творів, фото, які демонструють особисті досягнення упродовж певного проміжку часу. Також блоги можуть використовуватись для внутрішньогрупової дискусії для кращого знайомства студентів та викладачів та можливості обмінятися думками. Інша модель використання блогів – це організація семінарів та розвиток навичок брати участь в інтернет-обговоренні [5]. Як показали дослідження, блог виявився найкращим засобом організації обговорення побаченого або прочитаного іноземною мовою, адже надає можливість студентам висловити власні думки по різних питаннях та обговорити їх. Чат блогу зробить можливим за потреби спілкування студента з викладачем іноземної мови й у позааудиторний час. У процесі впровадження блогів у навчальний процес обов'язковими є зворотній зв'язок та аналіз результатів. Викладач регулярно та обов'язково наприкінці курсу має проводити серед студентів опитування у вигляді анкетування за результатами та враженнями від використання блогу. Використання блог-технології на заняттях іноземної мови безумовно посилюватиме інтерес до процесу навчання, дозволить здійснювати не тільки навчальну, а й реальну комунікацію. При цьому, мотивація студентів обумовлюється не тільки технологічними можливостями, але й тим, що студенти самі керуватимуть процесом свого навчання, активно шукаючи потрібну для них інформацію та отримуючи коментарі від викладача.

Загалом можна зазначити, що блог-технології можуть бути успішно й органічно інтегровані у процес викладання іноземної мови, оскільки застосування блог-технологій оптимізує розвиток комунікативної компетенції студентів, стимулює індивідуалізацію, а також виступає сучасним зручним засобом розвитку кругозору та створення позитивної мотивації до навчання.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Приходько О. М. Використання блог-технології у процесі викладання російської мови як іноземної // Викладання мов у вищих навчальних закладах освіти. – Харків: 2013. – № 22. – С. 202-208.
2. Раицкая Л. К. Дидактические и психологические основы применения технологий Веб 2.0. в высшем профессиональном образовании: монография / Л. К. Раицкая. – М. : МГОУ, 2011. – 173 с.
3. Сысоев П. В. Технологии Веб 2.0: Социальный сервис блогов в обучении иностранному языку / П. В. Сысоев, М. Н. Евстигнеев // Иностранные языки в школе. – 2009. – № 4. – С. 12–18.
4. Филатова А. В. Оптимизация преподавания иностранных языков посредством блог-технологий для студентов языковых специальностей вузов : дисс. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / А. В. Филатова. – М., 2009. – 237 с.
5. Downes, S. (2005). Feature: E-learning 2.0. Elearnmagazine, 2005(10), 1.

THE SPECIFIC FEATURES OF DISTANCE LEARNING

Starosta H., Senior Lecturer, SUTE

In connection with the quarantine, the universities that have been practicing the remote format of classes for part-time students have been the fastest to adapt to the new mode of study due to quarantine. As a rule, a special platform has already been placed on the site with loaded lectures on training courses, methodological recommendations for performing various kinds of work.

As time has shown, teachers who are ready to conduct online lectures are in the minority. This requires equipment that not everyone has. In addition, not all teachers and students want to demonstrate their housing in a video conference.

Benefits of switching to distance learning

Although the transition to remote learning was caused by extraordinary circumstances, it also had positive results. Thus, students began to learn to independently acquire knowledge. This skill will be useful to them in the future. They choose the pace taking into account their own needs and personal qualities. There are other benefits too:

1. The student is engaged in any place where there is access to the Internet.

2. Teachers choose an Internet resource that is convenient for them.
3. Various demonstration materials, video and audio content, other modern technologies are used, which increases the level of classes.

Disadvantages of this type of training

In the current situation, there were no alternatives to the transition to a distance learning format, so schools and universities had to look for ways to overcome difficulties. But new work experience has revealed significant problems:

1. Increasing the burden on teachers and students. To maintain the quality of the lectures, lecturers spent a lot of time preparing for classes and conducting consultations, while students spent writing abstracts instead of oral answers.

2. Large time spent on the technical organization of the lesson, in connection with which students receive a smaller amount of material.

3. Imperfection of digital platforms and services for organizing remote educational activities.

4. The lack of skills in building online learning among most teachers.

But despite the obvious drawbacks, distance learning allows you to complete tasks on time, instead of fulfilling them at the last moment.

To organize independent work of students in learning a foreign language and if students have a stable Internet connection, such electronic educational resources as educational sites and interactive educational platforms are also suitable, many of which, in the current epidemiological situation, have opened free access to all their resources.

One of the most convenient programs for conducting online classes with the presence of all students during the broadcast is Zoom.

Algorithm for developing a distance lesson

1. Determine the topic of the distance lesson. Highlight the main learning elements.

2. Determine the type of distance lesson (learning a new topic, repetition, deepening, control, etc.).

3. Determine the form of conducting a distance lesson (webinar, web quest, seminar, conference, etc.).

4. Structuring educational elements, choosing the form of their presentation to students (text, graphics, media, drawings, tables, slides, etc.).

5. Preparation of a glossary on the subject of a distance lesson.

6. Development of control tasks for each educational element of the lesson. The choice of an assessment system and the formation of a scale and criteria for evaluating student responses.

7. Selection of a list of literature and hyperlinks to Internet resources (an annotated list of the best sites on this subject, sites of electronic libraries and electronic stores) selection for each module of hyperlinks to internal and external sources of information on the Internet.

8. Programming the learning elements of the lesson for presentation on the Internet, in case the lesson is posted on the website.

9. Lesson trial operation: testing the lesson, including different screen resolutions and in different browsers.

10. Modernization of the lesson based on the results of trial operation.

11. Conducting a lesson.

12. Analysis of the lesson. Did you manage to achieve your goals, what difficulties arose from both the students and the teacher. Correction of shortcomings made during the remote lesson.

The distance lesson structure model includes the following elements:

- Motivational block. Motivation is a necessary component of distance learning, which must be maintained throughout the entire learning process. Of great importance is a clearly defined goal that is set for the students. Motivation quickly decreases if the level of tasks set does not correspond to the level of the student's preparation.

- Instructional block (instructions and guidelines).
- Information block (information content system).
- Control block (system of testing and control).
- Communicative and advisory block (a system of interactive interaction between participants of distance learning with the teacher and among themselves).

YouTube video hosting

Functionality for the teacher:

1. Creation of an educational youtube channel for students with the possibility of conducting online classes.

2. Publication of finished video lectures.

2. Chat during the online broadcast, where you can discuss the material with students, answer questions.

3. A large library of authentic materials: cartoons, films, video blogs in a foreign language.

4. Recording of the lesson and storage on the site for viewing by students who could not take part in the online conference.

Functionality for students:

1. Watching video lectures online or recorded.

2. Chat with the teacher while watching the broadcast, the student can clarify the material, ask a question.

It should be summarized that after the end of the quarantine, remote learning mechanisms will be used more widely than before and will become an alternative to the usual mode of learning.

REFERENCES

1. Official Microsoft Blog [Електронний ресурс] // Microsoft – Режим доступу до ресурсу: <https://blogs.microsoft.com/>
2. Martin C. How AI, Machine Learning Are Advancing Academic Research [Електронний ресурс] / Cheryl Martin // NVIDIA. – 2019. – Режим доступу до ресурсу: <https://blogs.nvidia.com/blog/2019/03/27/how-ai-machine-learning-are-advancing-academic-research/>.
3. Blogs@Intel [Електронний ресурс] // Intel – Режим доступу до ресурсу: <https://blogs.intel.com/#gs.4juvp7>
4. <https://www.youtube.com/>

РЕАЛІЗАЦІЯ ПРИНЦИПІВ ІНТЕРАКТИВНОСТІ ТА СТУДЕНТОЦЕНТРИЗМУ НА ОНЛАЙН-ЗАНЯТТЯХ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Строкань Н. О., старший викладач кафедри іноземної філології та перекладу, Державний торговельно-економічний університет

За майже два роки вимушеного дистанційного навчання іноземній мові викладачі-практики перейшли від фази *learn to use* до фази *use to learn*. Тепер, коли найактуальніші організаційні та технічні питання дистанційного навчання іноземній мові з'ясовані, на часі подумати, як реалізовувати дидактичні ідеали у віртуальному класі та підвищувати ефективність онлайн-занять. Де труднощі і які нові можливості відкриваються? Як перенести дидактичні компетентності викладача у інший навчальний простір?

Як показала практика, успіх дистанційного навчання іноземній мові залежить від багатьох чинників, як з боку студента (стабільний Інтернет, добротний системний підручник, пунктуальність, самостійність та відповідальність, регулярна підготовка, готовність до комунікації через digital-канали), так і з боку викладача (знову таки стабільний Інтернет, впевнене користування навчальними платформами (Zoom, Teams тощо) та онлайн-інструментами (Padlet, Etherpad тощо), готовність до співпраці з колегами та студентами, уміння перенести дидактичні компетентності у нові умови. Серед основних проблем ми зіткнулися з такими, як недостатній feedback,

сумніви щодо об'єктивності оцінювання, неможливість застосування звичних улюблених форм і видів роботи, які використовувались в оффлайн-навчанні, перевірка робіт і виправлення помилок, значні затрати часу на підготовку, відсутність особистого контакту, а іноді й візуального, внаслідок небажання студентів (а іноді й викладачів) працювати з увімкненими камерами тощо. Проте дистанційна форма принесла з собою і безліч переваг, починаючи з елементарного - економії часу за відсутності необхідності витратити його на дорогу. Проте найголовніше – це те, що дистанційна форма наближує заняття до ідеального в плані його мультимедійності завдяки величезній кількості навчальних apps та tools, що практично неможливо оффлайн, та створює умови для розвитку самостійності та відповідальності студентів.

Як реалізувати на онлайн-заняттях принципи інтерактивності, діяльнісного підходу та студентоцентризму у нових умовах? Реалізація принципу інтерактивності на занятті ускладняється тим, що тепер у трикутнику: викладач-студент-навчальний матеріал з'являється іще один елемент: усі зв'язки у цьому трикутнику здійснюються через технічний медіум. Як досягти інтерактивності за такого посередництва і не зводити роботу тільки до фронтальних форм. Технічні можливості навчальних платформ Zoom, Teams дозволяють організовувати роботу в парах та групах, при цьому групи не заважають одна одній, а також не мають змоги підслуховувати. Недоліком є тільки те, що викладач не може одночасно спостерігати за усіма групами, а мусить переходити з однієї групи в іншу.

Нові умови породили і нові підходи, так в дистанційних умовах довів свою ефективність Flipped Classroom – перевернутий клас, ідея якого полягає в наступному. Якщо на традиційному занятті викладач фронтально пояснює якусь, наприклад, граматичну тему, потім студенти виконують декілька вправ, а вдома потім самостійно виконують більш складні завдання для поглибленого вивчення. У Flipped Classroom навпаки, студенти отримують домашнє завдання (самостійно або в мікрогрупах) розібратися з новою темою, за допомогою, наприклад, відеопояснення, прочитати або прослухати доволі великий текст, щоб час на занятті витратити на відпрацювання і поглиблення матеріалу, а також комунікації. На практиці це виглядає наступним чином: 1. Індивідуальна підготовка студента (перегляд відео, читання тексту, аудіювання). 2. Індивідуальне виконання нескладних завдань щодо сприйнятого матеріалу. 3. Спільне обговорення (фронтально), відповіді на питання, перевірка домашніх вправ. 4. Подальше поглиблене опрацювання матеріалу (в

групах). Такий підхід вимагає від викладача ретельного підбору vs підготовки навчального матеріалу, з яким студенти працюватимуть самостійно, для студента ж - це можливість опрацювати його в індивідуальному темпі, у зручний час, з можливістю повернутися, якщо щось не зрозуміло. Звісно, з різних причин деякі студенти можуть невідповідально ставитися до самостійного опрацювання, тоді можна доручити тим, хто все ж впорався з новим матеріалом, пояснити його іншим. Таким чином Flipped Classroom сприяє розвитку навчальної автономії та інтерактивності.

Як бачимо, ефективність онлайн-заняття, його інтерактивність та діяльнісна спрямованість залежать значною мірою від діджитальної грамотності викладача, його творчості, його бажання і можливості знаходити щось нове і застосовувати його у віртуальному класі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Nimmerfroh M. Flipped Classroom. Der DIE-Wissensbaustein für die Praxis. – Електронні дані. – Режим доступу: www.die-bonn.de/wb/2016-flipped-classroom-01.pdf - (дата звернення 09.02.2022р.)

ПЕРЕВАГИ ВИКОРИСТАННЯ TELEGRAM КАНАЛУ ПРИ ВИВЧЕННІ АНГЛІСЬКОЇ МОВИ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

Харитонова Д. Д., кандидат філологічних наук, викладач кафедри іноземної філології та перекладу, Державний торговельно-економічний університет

Месенджери (Telegram, Viber, WhatsApp тощо) в умовах сучасного освітнього процесу для вивчення англійської мови використовуються досить мало, оскільки вважаються лише програмами для спілкування у вигляді чатів. Однак їх можливості набагато більші. Вони ідеально підходять для публікацій цікавого контенту студентам і можуть допомогти розпалити їх інтерес ще більше. Або зробити так, аби студенти змогли проникнутися англійською атмосферою та культурою.

Самі канали чи групи месенджерів дають можливість створення колаборативних завдань. Адже студенти звикли спілкуватися один з одним у цьому середовищі й знайомі з ідеєю обміну повідомленнями за допомогою знімків екрана або пересилання медіа. Користуючись месенджером, студенти отримують власний особистий простір, і в

результаті не відчувають себе такими втраченими, як у дуже великому класі [2].

Наша розвідка присвячена практичному застосуванню Telegram каналу для вивчення англійської мови серед студентів ВНЗ. По-перше, створення Telegram каналу дає можливість викладачу залучити до нього необмежену кількість студентів. Це добре в умовах великої кількості груп одного й того ж самого курсу та різних груп зі схожим рівнем.

По-друге, Telegram канал не обмежує в публікаціях матеріалу. Це можуть бути фото, відео, голосові повідомлення, коментарі та інші файли (Фото 1) [1].

Фото 1.

Більше того, з його допомогою студенти можуть удосконалювати власні фонетичні навички й акцент, легко записуючи голосові відповіді на завдання викладача, просто натиснувши кнопку мікрофона на телефоні та отримуючи в такому ж вигляді відбеки [3].

По-третє, можна створювати різні пости щодо пройденого матеріалу на практичному занятті. Наприклад, запропонувати, щоб студенти написали синоніми (Фото 2) чи антоніми, які вони знають, або подати їм інформацію про загальні фрази і як їх можна замінити, аби не повторюватися і звучати легко (Фото 3) [1].

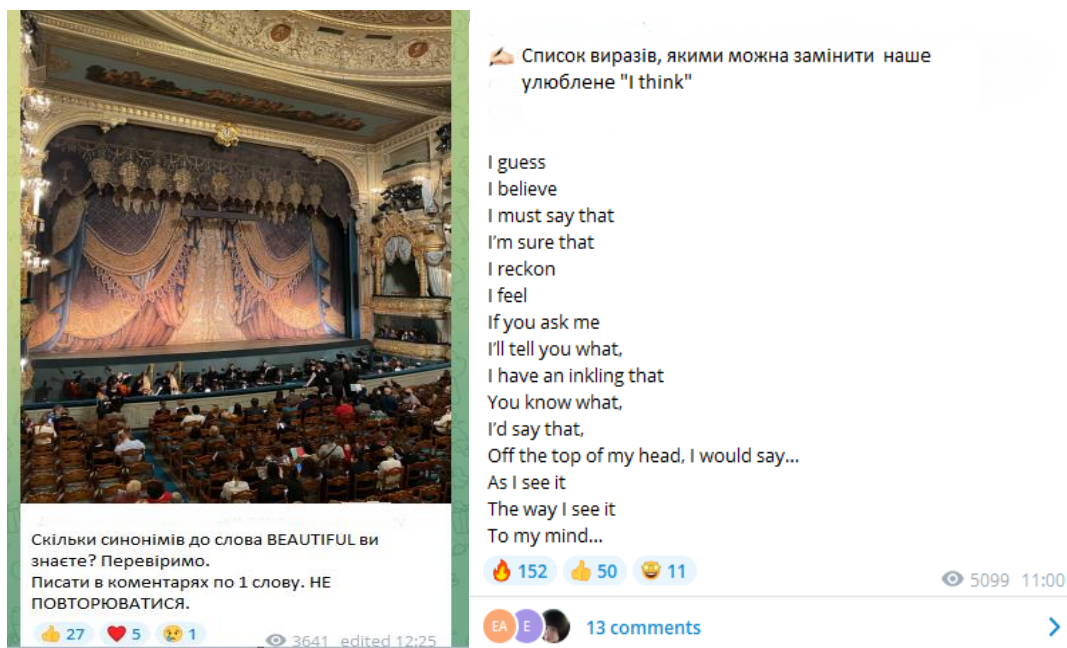

Фото 2,3.

Окрім того, за допомогою Telegram каналу є можливість зробити своєрідне опитування (Фото 4) на знання відомої фрази з іншим значенням або ввести нове поняття як підведення до наступної теми заняття [1].

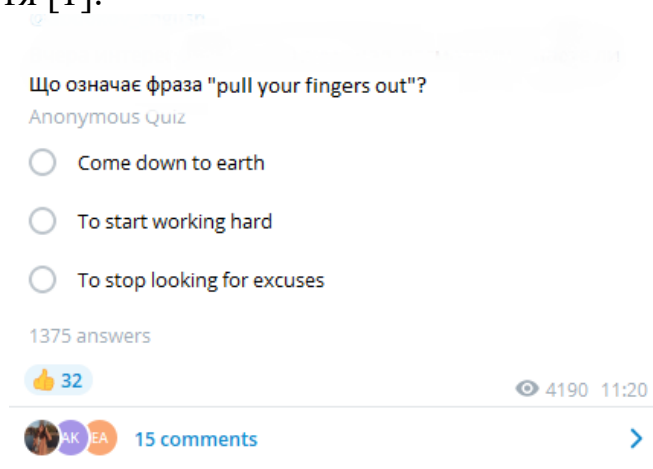

Фото 4.

Таким чином, створений Telegram канал викладачем для студентів ВНЗ в умовах сьогочасного дистанційного навчального процесу може слугувати джерелом цікавого, новітнього та нестандартного. Це те, що буде тримати знання студентів при вивченні англійської мови в активному русі й орієнтувати їх на постійний саморозвиток, вдосконалюватися, мотивувати думати, шукати й знаходити.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Abdokov_english Telegram Channel (2022). Access Mode: <https://www.telegram.com>

2. Alderman, S. (2017). 5 Ways to Use WhatsApp in the ELT Classroom. *Pearson English*. Access Mode: <https://www.english.com/blog/5-ways-use-whatsapp-elt-classroom/>
3. Mutoonono, E., Palovska, V. (2016). How Chat Apps can Help Students Collaborate and Self-correct. *British Council*. Access Mode: <https://www.britishcouncil.org/voices-magazine/how-chat-apps-can-help-students-collaborate-and-self-correct>

ASSESSING THE ROLE OF MOBILE TECHNOLOGIES AND DISTANCE LEARNING IN HIGHER EDUCATION

*Хміль О. О., викладач кафедри іноземної філології та перекладу,
Державний торговельно-економічний університет*

The Coronavirus pandemic has taken a toll on everyone's life, including tutors, students, parents, employees, and businessmen. Like remote working, remote learning, too, became prominent overnight. Both students and tutors have been pushed to a situation that they cannot avoid. Somehow, they must learn and understand the ways to handle distance education. As an educator, you should learn about remote working software and the types of virtual classrooms. It will also impact the educator's success rate.

Mobile phones act as tools of instant communication that provide a platform to support distant collaborative work. In order to utilize mobile technologies for learning purposes, educators' main task is to recognize best practices to use these resources to support education. Currently, even though applications are being developed for many purposes on a daily basis, the ones with learning objectives are lacking._

Most technologies for personal use are mobile devices that can fit in our pockets and enable worldwide communication. This universal appeal creates an interest in utilizing these resources for learning purposes. There are many examples of learning using mobile devices such as personal digital assistants and mobile phones which are part of a larger space of possible mobile technologies. Education using mobile technologies is starting to reach institution wide implementations. Educators and developers should take into account the following factors for successful implementations:

1) Context: Utilization of contextual information which may go against learner's privacy rights.

2) Mobility: Being able to learn outside the classroom may cause learners to participate in activities what clash with the educators program or curriculum.

3) Learning over Time: Useful tools are required for recording, organizing and obtaining learning experiences.

4) Informality: Certain technologies may be abandoned if learners feel their social network is being compromised.

5) Ownership: Learners wish to control personal technology which presents a dilemma when brought to the classroom [2].

Using mobile technologies for learning purposes is not limited to learning activities. Learning relies greatly on the coordination of learners and resources. Mobile devices can be utilized by tutors to control attendance, student marks, schedule management, and can provide course material for students to inform them about assignment deadlines and timetable changes. Due to the informal nature of these devices, teachers may inform parents about student's progress or problems.

There are significant challenges concerning mobile technology in comparison with desktop technology. Firstly, gathering personal information about the user and their environment enables learning to be personalized. Personal information must be gathered with user's permission and there are also security concerns to prevent third parties from gaining access to this information. This problem is also relevant to coupling the information layer from devices and existing communication layers of the classroom or similar environments. Secondly, since mobile devices have the 'anytime', 'anywhere' capability, students are encouraged to learn outside a classroom managed by teachers. However, students may also link activities from the outside world from the classroom which presents clear challenges to traditional teaching. Thirdly, lifelong learners require appropriate tools to organize and reflect on their mobile learning experiences. Finally, the informality advantages of mobile devices may be under threat if students feel their social networks may be compromised [3].

Mobile technologies provide experiences to engage and educate learners which are mostly different from conventional desktop computers. They are used dynamically with different settings and give access to vast activities. Due to their personal nature, learners can individualize their experiences and have responsibility over their work. Future steps for those interested in implementing a learning strategy are to consider making content and information available in formats that are easily accessible on participants' mobile devices. Having a mobile learning resource available in this way allows learners to access information that is reliable and convenient. They will look for information on their mobile phones anyway so it is best to have resources that are approved by educators. This is counted as a limited initial step and there are many more steps to be taken

that can and will enhance the experience of mobile learners and education providers alike.

REFERENCES

1. McSweeney F. and Donnelly R. A Practical Guide. Applied E-Learning and E-Teaching in Higher Education - 2009, New York: IGI Global.
2. Marjorie Fusco and Susan E. Ketcham. Distance Learning for Higher Education - 2002, Colorado: Libraries Unlimited.
3. Martha F. Cleveland-Innes Martha F. and Garrison R. An Introduction to Distance Education Understanding Teaching and Learning in a New Era - 2021, NY: Taylor & Francis.
4. Simonson M., Smaldino S., Zvacek S. Teaching and Learning at a Distance: Foundations of Distance Education. – 2015, Charlotte, North Carolina: Information Age Publishing, Inc.

ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ВИВЧЕННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Цимбал С.В., доцент кафедри англійської мови для технічних та агробіологічних спеціальностей, Національний університет біоресурсів і природокористування України

В останні роки все частіше порушується проблема використання нових технологій у вивченні іноземних мов. Це не лише нові технічні засоби, а й нові форми та методи навчання, новий підхід до процесу навчання. Сучасний етап розвитку технологій характеризується переходом до створення багатофункціональних навчальних комплексів та комп'ютерних автоматизованих систем навчання. Такі комплекси дозволяють проводити навчання в інтерактивному режимі з урахуванням індивідуальних можливостей слухачів та забезпечують дистанційне навчання з використанням сучасних технологій. Сучасні технології навчання – це способи реалізації навчальної програми, які передбачають різноманітність форм, методів і засобів навчання, завдяки яким найефективніше досягаються раніше поставлені цілі, що відповідають сучасному суспільству, що інтенсивно розвивається.

У методиці викладання іноземних мов прийнято звертатися до сучасних технологій навчання: навчання у співпраці, метод проектів, студенто-орієнтоване навчання та тандемний метод. Розглянемо деякі з перерахованих технологій навчання. 1) Навчання співпраці. В основі

цієї технології навчання лежить ідея взаємодії студентів у групі, ідея взаємонавчання, за якої вони беруть на себе не лише індивідуальну, а й колективну відповідальність за вирішення навчальних завдань, допомагають один одному та несуть колективну відповідальність за успіх кожного студента. 2) Технологія проектного навчання. За допомогою цієї технології студенти беруть на себе різноманітні соціальні ролі та готуються до їх виконання в процесі вирішення проблемних завдань у ситуаціях реальної взаємодії. Популярність проектної технології пояснюється насамперед тим, що проектне завдання, яке має виконувати студентом, безпосередньо пов'язує процес оволодіння мовою з набуттям певних предметних знань і вмінням реально використовувати ці знання. 3) Навчання, орієнтоване на студента. Суть такого навчання полягає в тому, щоб максимально передати ініціативу під час занять самому студентові. З дидактичної точки зору ця технологія навчання передбачає найповніше розкриття особистісного потенціалу студента в результаті особливої організації занять, створення партнерських відносин між викладачем і студентами. 4) Дистанційне навчання. Така форма організації навчального процесу передбачає дистанційне навчання з використанням комп'ютерних телекомунікаційних мереж. Головною особливістю цього навчання є опосередкований характер телекомунікації викладач-студент. 5) ТанDEMний метод. Цей метод навчання, що реалізує концепцію особистісно-орієнтованого підходу в мовній освіті, є одним із способів автономного вивчення іноземної мови двома партнерами з різною рідною мовою. Суть тандему – оволодіння рідною мовою свого партнера в ситуації реального чи віртуального спілкування, пізнання його особистості та культури країни, що вивчається.

Передовим прийомом навчання англійської мови є реальне використання мережі Інтернет в якості інформаційної бази. Інтернет є джерелом сучасних автентичних матеріалів, навчальних сайтів, методу проєктів. У зв'язку з цим відбувається видозміна традиційних форм навчання. Великою перевагою інтерактивних комунікативних технологій при професійно-орієнтованому навчанні студентів-економістів англійської мови є можливість отримання необхідної інформації протягом декількох годин. Позитивним слід вважати також те, що глобальна мережа дає можливість освітньому середовищу забезпечити постійний режим доступу до інформації як з боку викладача, так і з боку студента, що відповідає безперервності освітнього процесу. Більшість професійно-орієнтованих текстів беруться з Інтернету, що дає змогу швидко опанувати живою

лексикою й покращити комунікативні навички. Однією із переваг нових технологій, наприклад, мережевих комп'ютерів, є доступ до судових процедур у реальних умовах. До інноваційних технологій належить також кейс-метод, або метод вирішення ситуаційних завдань. Він передбачає моделювання, ігрові методи, дискусію, які виконують певні функції.

Застосування таких сучасних інформаційних технологій як веб-конференції, вебінари, форуми, відео-та аудіо підкасти, блоги в асинхронному та онлайн режимах у процесі навчання іноземної мови у вищих навчальних закладах дозволяє моделювати нові навчальні ситуації, сприяючи формуванню комунікативного ядра та основоположних навичок іноземної мови у професійно-орієнтованому напрямі, та формування компетенцій для самостійного вирішення комунікативно-пізнавальних завдань.

USING THE COMPUTER AND INTERNET RESOURCES DURING DISTANCE LEARNING

Tsybmal S., Associate Professor of the Department of English for Technical and Agrobiological Specialities, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine

In the conditions of constant expansion and improvement of international relations and international activities of our country in various fields (economy, culture, education, etc.), knowledge of a foreign language is becoming an obligatory component of the professional training of modern specialists. The globalization of education requires the modernization of the content of existing curricula, including curricula for foreign languages, the development of new courses that complement traditional ones, and the introduction of active methods in higher education, since they are inherently adequate to its goals and content, and are a real way to intensify it.

The issue of language competence of higher education seekers is relevant for many countries, because the process of their development is inseparable from foreign language education, as the individual and his ability to adapt to market economy needs, including communication in different languages, become a motivating factor.

Language skills are at the heart of the ambitious vision to create a European Education Area. The European Commission made a set of proposals for a comprehensive approach to the teaching and learning of languages, aiming to: boost language learning by focusing on achieving specific competence levels, based on the Common European Framework of

Reference for Languages (CEFR); introduce the concept of language awareness; ensure that more language teachers have the opportunity to learn and study abroad; identify and promote innovative, inclusive and multilingual teaching methods [3].

The computer can be effectively used to introduce, train and consolidate new language knowledge, skills, and at the stage of their control. The use of modern pedagogical technologies makes it possible to move from learning as a function of memorization to learning as a process of mental development; from a static model of knowledge to a dynamic system of mental actions; from external motivation of learning to internal moral and volitional regulation. The use of information and communication technologies in the process of teaching a foreign language reveals the enormous potential of the computer as an effective learning tool. Computer training programs allow you to train various types of speech activity and combine them in different combinations, realize linguistic phenomena, contribute to the formation of linguistic abilities, create communicative situations, automate language and speech actions, and ensure the implementation of an individual approach and intensification of students' independent work [1; p. 301-307].

The use of electronic dictionaries is very effective in developing new vocabulary, as they not only significantly exceed the volume of books, but also find the right word or phrase in a few seconds. Electronic dictionaries contain a huge number of neologisms, as language is a reflection of real life, their culture. All new vocabulary cannot be adequately represented in printed dictionaries for the simple reason that they take too long to develop. In fact, many dictionaries that were formed in the language atmosphere twenty or ten years ago are very outdated. They do not indicate the modern meanings of the old words, and many new words are simply missing. This has become especially evident with the development of the Internet: most web pages contain texts written in living modern English, using colloquial vocabulary and slang. Only the use of electronic dictionaries can solve this problem. Mass software, such as electronic dictionaries, is characterized by frequent changes of versions and the presence of constant feedback from thousands of users [2].

The use of computers and Internet resources helps to optimize learning management, increase the efficiency of the learning process, significantly saves the teacher's time to work with learning materials, simplifying their search, analysis and selection, and provides opportunities for new organizational forms of learning. But it is effective only if the content of the submitted material is related to the future professional activities of applicants. It is important that theoretical knowledge in the

process of active learning is of practical importance, so that the applicant has the opportunity to develop and improve knowledge of a foreign language and use it in future professional activities.

REFERENCES

1. Methods of Increasing the Activity of Students in Teaching Information Technologies. International Journal of Research. Volume 7. Issue 5. May 2020. <https://www.edupediapublications.org/journals>
2. Філеши, І. В., Самаріна В. С. Інтерактивні методи навчання як активізація мотивації навчально-професійної діяльності студентів / І. В. Філеши, В. С. Самаріна // Навчання іноземним мовам в контексті модернізації сучасної вищої освіти : Збірник матеріалів V-ї щорічної науково-практичної конференції Північнокавказького федерального університету «Університетська наука регіону». – Ставрополь: Північнокавказький федеральний університет, 2017. – С. 89-93.
3. Eurostat Statistics Explained. URL: <https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php>

ВИКЛАДАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ

Ширмова Т. Є., старший викладач кафедри сучасних європейських мов, Державний торговельно-економічний університет

Закон України «Про вищу освіту» визначає основним пріоритетом підготовку «конкурентоспроможного людського капіталу для високотехнологічного та інноваційного розвитку країни, самореалізації особистості, забезпечення потреб суспільства, ринку праці та держави у кваліфікованих фахівцях» [1].

Таким чином, головне завдання сучасної освіти – підготувати компетентну людину, здатну знаходити правильні рішення у всіх життєвих і професійних ситуаціях. Компетентнісний підхід у навчанні передбачає спрямованість навчального процесу на формування та розвиток ключових компетентностей особистості.

Іноземна мова, як навчальний предмет, за своєю природою здатна забезпечити, перш за все, формування та розвиток комунікативної компетентності. Для цього в учнів необхідно сформувати готовність до спілкування з іншими. З цією метою у процесі вивчення іноземної мови учні повинні оволодіти мовою як засобом спілкування, тобто різними видами мовленнєвої діяльності: аудіюванням, говорінням, читанням, письмом.

У своїх тезах хочу зосередитися на викладанні іноземної мови в умовах дистанційного навчання.

Дистанційна освіта з'явилася не з пандемією у 2019 році. Цей тип навчання налічує вже принаймні 3 століття. В Україні дистанційна освіта впроваджується вже майже 20 років, коли у 2002 році МОН започаткувало експеримент з дистанційного навчання.

У «Положенні про дистанційне навчання» (2004 р.) воно визначається як «індивідуалізований процес набуття знань, умінь, навичок і способів пізнавальної діяльності людини, який здебільшого відбувається за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників навчального процесу у спеціалізованому середовищі, що функціонує на базі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій» [2].

Широке використання в дистанційній освіті інформаційних технологій дозволяє не тільки набути певні знання, передбачені навчальними програмами, але й досягти необхідного рівня умінь у користуванні цими технологіями, що є необхідною умовою успішності сучасного фахівця.

Дослідженням дистанційного навчання займалися у різні часи як зарубіжні (Джон Даніель, Анна Канвер, Грег Кірслі, Стоманка Уваліч-Трюмбек, Б. С. Гершунський, А. В. Хуторський), так і українські вчені – Н. О. Думанський, Ю. О. Жук, О. В. Овчарук, В. І. Олійник, Н. І. Мачинська, та інші. В їхніх дослідженнях здійснено аналіз понять «дистанційне навчання», проаналізовано хронологію виникнення та розвитку дистанційної освіти, визначено особливості використання технічних засобів навчання та викладання тощо.

Дистанційне навчання, за визначенням вчених, це – сукупність інформаційних технологій та методик викладання, які передбачають здобуття освіти без фізичної присутності здобувачів у навчальному закладі.

Як відомо, на початку 90-х років 20 століття широкою популярністю серед викладачів англійської мови користувалися підручники Бонка, Ізраїлевича, Верби, Голіцинського. Заняття часто відбувалися наступним чином: перевірка домашнього завдання, як правило, це була перевірка словникового запасу у вигляді так званого «двостороннього перекладу», а також перевірка граматичних вправ, читання та переклад тексту; пояснення нових граматичних понять і виконання ряду завдань; відповіді на запитання за текстом; монологічний виклад деяких тем.

На початку 2000-х років з появою підручників іноземних видавництв (Кембридж, Оксфорд та інші) вчителі отримали

можливість широко використовувати у своїй роботі на уроках автентичні тексти. Студенти зараз можуть не тільки читати неадаптовану літературу, а й слухати монологи та діалоги носіїв мови та перевіряти себе у розумінні іноземної мови. Таким чином, на уроках англійської мови все більше впроваджується аудіювання як один із видів мовленнєвої діяльності.

Слід зазначити, що використання в методиці навчання іноземних мов підручників англійських та американських видавців граматики не втратила свого значення, але, по-перше, вийшла на новий рівень з огляду на трансформацію англійської мови і, по-друге, вивчення граматики в сучасній дійсності подається не як сама мета, а як необхідна умова спілкування (говоріння) іноземною мовою. Також, підручники нового покоління акцентують увагу на постановці та розв'язанні проблеми, так званому «Case Study». У зв'язку з цим викладачі почали використовувати інтерактивні методи, які ще більш популяризувалися у період дистанційного навчання.

Для організації дистанційної освіти використовуються різні веб-ресурси залежно від мети та наявних технічних можливостей, зокрема: – платформа Moodle, що запроваджена у нашому університеті, яка дозволяє подавати навчальний матеріал у різних форматах, здійснювати перевірку знань за допомогою різноманітних тестів та облік успішності тощо; – платформа Google Classroom, яка функціонально схожа на попередню, дозволяє розміщувати матеріали на YouTube-каналі; – Zoom та Teams – сервіси для проведення онлайн-уроків; при цьому, здобувачі освіти працюють разом із педагогом наживо, дотримуючись встановленого закладом освіти розкладу занять. Онлайн-комунікація проводиться й через Viber, Skype, Facebook, електронне листування та інше. Також поширились вебінари та онлайн-конференції.

Зі свого досвіду хочу зауважити, що дистанційна освіта стала популярною через зручність і гнучкість. Серед переваг студенти зазначають економію часу, вирішення питань з транспортом, більш зручне використання інтерактивних технологій. Але є й багато недоліків. Перш за все, як на мою думку, так і думку студентів це – ненадійне технічне оснащення. Необхідно також виділити недостатній рівень відповідальності та організованості з боку студентів, складність утримати увагу учнів за відсутності візуального контакту та визначити їхній рівень віддачі.

Таким чином, можна зробити висновок, що широке впровадження новітніх технологій забезпечує інноваційний розвиток освіти й суспільства в цілому. Але розвиток дистанційного навчання в

Україні потребує вирішення комплексу завдань, а саме: покращення технічного оснащення та методичного забезпечення, перенавчання викладацького складу та оволодіння новими знаннями та навичками, які будуть працювати у дистанційному режимі за умов недостатньої чи відсутньої візуальної, емоційної та психологічної комунікації із студентами.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Закон України «Про вищу освіту» [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/155618/print1389899592029395>
2. Положення про дистанційне навчання. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0703-13#Text>.
3. Овсяннікова В. В. Дистанційне навчання в освітньому процесі вищого навчального закладу. Вісник Запорізького національного університету. 2016. № 2(27). С. 56–60